SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1861. Vrijdag 27 December. N°. 52.

PRIJS per JAAR voor *Samarang*. . . . *f* 12.—
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.—
Na TWEE *ure zullen er geene Advertentien meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van **een** tot **tien** woorden **een gulden**; verder voor iedere **vijf** woorden **vijftig cents** behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

Vertrek van de Landmail

op VRIJDAG 10 Januarij des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 5den October 1861 no. 60, is de tweede luitenant jhr. *A. Wttewaall van Stoetwegen*, van het 7de regiment-infanterie, in rang en anciënniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

Bij koninklijk besluit van den 13den December 1860 no. 67, is de Oost-Indische ambtenaar met verlof in Nederland *L. H. van der Ven*, laatstelijk controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures op Java, op zijn verzoek eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, gerekend van en met den 1sten September 1860.

Bij Koninklijk besluit van den 14den December 1860, no. 65, is de gewezen hoofd-cipier bij 's lands gevangenis te Soerabaija, met verlof in Nederland, *C. J. Löwenstrom*, op zijn verzoek, eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen, gerekend van en met den 1sten Februarij 1860.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL *zijn de volgende beschikkingen genomen:*

CIVIEL DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den secretaris der residentie Soerabaija *C. Tromp* en aan den kommies ontvanger der inkomende- en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok *H. van Rijgersma*.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ingenieur bij de telegrafische dienst in Nederlandsch-Indie *A. van Kerkwijk*.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst *C. J. Soeters Gosenson*, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, laatstelijk zoutverkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo).

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst de telegrafist der derde klasse *J. van Blarcum*.

Eervol, uit zijne betrekking, de onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Banda *H. Obertap*.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling der betrekking van fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin, de zoutverkoop-pakhuismeester aldaar *J. C. Twijsel*.

Ingetrokken:

Het aan den zout-verkoop-pakhuismeester, tevens fungerend algemeen pakhuismeester te Bandjermasin (Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo), *C. J. Soeters Gosenson*, vroeger gepensioneerd kapitein van het Nederlandsche leger, verleende verlof naar Nederland voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

Benoemd:

Tot directeur van de ambacht-school te Soerabaija *A. H. Bisschop Grevelink*, laatstelijk officier der marine.

Tot cipier bij het civiel- en militair gevangenhuis te Weltevreden, de gepasporteerde adjudant-onderofficier bij het regiment Oost-Indische kavallerie *J. H. C. G. Hinze*, thans waarnemend onder-schout te meester-Cornelis (residentie Batavia.)

Tot eersten bode bij de weeskamer te Batavia, de geëmploijeerde ter griffie van den raad van justitie aldaar *C. F. Hesseling*.

Tot adsistent-resident van Toeban (residentie Rembang,) de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en kultures *H. C. Humme*.

Tot onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Banda, de onderwijzer aan de gouvernements eerste lagere school te Makasser *H. R. van Heekeren*.

Tot advocaat en prokureur bij het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie, de advokaat en prokureur bij den raad van justitie te Samarang mr. *J. S. van Ronkel*.

Tot algemeen pakhuismeester, tevens post-kommies te Bandjermasin, de steenkolen-pakhuismeester aldaar *J. F. Stoll*.

Goedgekeurd:

Dat door den Adsistent-Resident van Krawang,

Is Geschorst:

In de uitoefening zijner functien, de pakhuismeester bij het zout hoofd-depôt te Pakkis *J. W. Smissaert*.

Is Opgedragen:

De tijdelijke waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout hoofd-depôt te Pakkis, aan den opziener der tweede klasse bij de kaneel-kultuur in de adsistent residentie Krawang *M. Reep*.

Tijdelijk Gesteld:

Ter beschikking van den adsistent-resident van Krawang, speciaal om te worden belast met de waarneming der betrekking van pakhuismeester bij het zout hoofd-depôt te Pakkis, de gewezen opziener bij de hout-stapelplaats te Boenga (Soerabaija) *F. W. Römer*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte aan den kolonel der infanterie *L. A. Boers*, kommandant der eerste militaire afdeeling op Java.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der derde klasse *H. W. Sinninghe*, thans op non-activiteit.

Ontslagen:

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen de kapiteins der infanterie *A. M. Labaar* en *G. L. C. Tikon*.

Uit Z. M. militaire dienst, de kapitein der infanterie *H. C. L. Weijtingh*, thans op non-activiteit.

Bij de Militaire Administratie.

Benoemd:

Tot tweede luitenants-kwartiermeester, de adjudant-onderofficier *H. J. Maasland*, de sergeant-majoor *D. Kropveld*, benevens de fouriers *J. Mulder*, *A. Kiemeneij* en *F. A. Wimmer*, allen van de militaire school te Meester-Cornelis.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement bij de Infanterie

Zijn Geplaatst:

Bij het 1ste bataillon, de tweede luitenants *A. J. Beck* en *A. Lamot*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Bij het 6de bataillon, de kapitein *G. J. Eschauzier*, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het 15de bataillon, de in activiteit herstelde eerste luitenant *C. G. Veenhuijzen*.

Bij het 17de bataillon, de in activiteit herstelde eerste luitenant *H. M. Wagner*.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 7de bataillon, de kapiteins *A. van den Hurk* en *W. G. A. L. van Bennekom*, respectivelijk van het 14de en het 6de bataillon en de eerste luitenant *A. W. P. Meis*, van het 15de bataillon.

Bij het 10de bataillon, de kapitein *H. L. Veenhuijzen*, van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het 13de bataillon, de kapitein *A. H. F. C. F. Rödlich* van het 3de bataillon.

Bij het 15de bataillon, de tweede luitenant *B. C. Velsink*, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 17de bataillon, de eerste luitenants *L. G. Diepenheim* en *J. Hamilton of Silvertonhill*, respectivelijk van het 11de bataillon en van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java.

Bij het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java, de eerste luitenants *R. P. M. van Alderwerelt* en *G. P. G. Vroom*, respectivelijk van het 17de en 8ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenant *L. C. J. Blanken* en de tweede luitenant *A. G. C. E. W. von dem Bussche Ippenburg* en *H. N. van Dijck*, respectivelijk van het 15de, 16de en 17de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Westerafdeeling van Borneo de kapitein *L. J. F. Timmermans*, van het 10de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon der Lampongsche districten, de tweede luitenant *W. F. A. van der Brugghen*, van het 1ste bataillon.

MARINE DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekenning van wachtgeld, de machinist bij het marine établissement te Onrust *J. J. A. Wolff*.

Uit 's lands dienst, de tweede machinist bij de dienst der gouvernements marine *J. Trappenburg*.

Benoemd:

Tot élève bij de tinmijnen op Banka, de klerk bij den administrateur der tinmijnen te Blinjoe *J. van Zalingen*.

Bevorderd:

Bij de Militaire Geneeskundige Dienst.

Tot officier van gezondheid der eerste klasse bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der tweede klasse *E. F. J. van Kappen*, thans ter beschikking te Batavia.

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. Wordt bekend gemaakt, dat gedurende het jaar 1862, de sluiting der Postpaketten bestemd voor de verzending naar *Europa*, met de Overland-Mail, bij het postkantoor te *Samarang*, voorloopig op dezelfde datums als voor 1861 zal plaats hebben. (2010)

SAMARANG, *De Resident van Samarang*,
27 December 1861. D. C. A. VAN HOGENDORP.

Voor den Lande. De schade aan den grooten Postweg in deze Residentie, veroorzaakt door den Watersnood op 22/23 Februarij jl., thans hersteld zijnde, zoo wordt bij deze met referte tot de bekendmaking, opgenomen in het *Samarangsch Advertentie-Blad* N°. 12, ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat gerekend van af 15 dezer de gewone wagen-postdienst langs vorengenoemden weg weder hervat zal worden.

POERWOREDJO, (1956) *De Resident van Bagelen*,
10 *December* 1861. A. H. KINDER DE CAMERECQ.

Voor de Policie. De Assistent Resident voor de Policie brengt bij deze in herinnering het verbod bij gelegenheid der viering van het intreden van het nieuwe jaar om, zonder voorafgaande permissie, op 's Heeren wege in de stad en voorsteden van *Samarang*, vuurwapens of vuurwerken, van welken aard of omvang ook, af te schieten of af te doen steken, terwijl de overschrijding van dit verbod in de nabijheid van het *Arsenaal* of *Laboratorium* de onmiddelijke arrestatie der schuldigen zal ten gevolge hebben, onverminderd de verdere vervolging tot straf, zoo daartoe termen zullen zijn.

SAMARANG, *De Assistent Resident voornoemd*,
den 21*sten Dec.* 1861. (2011) F. A. LOUDON.

(*Voor het Land.*) De Kommandant der Artillerie, in de 2de Militaire Afdeeling op *Java*, maakt met referte tot de Advertentiën, voorkomende in de Javasche Courant dd. 27 en 30 November 1861, N°. 95

Mengelwerk en Bijdragen.

PORTRETTEN.

(*Vervolg van No.* 45.)

„Frits, mijn lieve jongen, nu heb ik mijn geweten wel bezwaard," sprak Elsje ten slotte, omdat ik verhaalde 't geen ik beloofde aan niemand te zullen mededeelen; maar de goede God weet, dat ik het uit bestwil voor u, en niet voor mij zelve deed. Indien ik zondigde, Hij zal 't mij vergeven. Ook meende ik, Frits, dat men na mijn dood, de schuldbekentenis zou vinden, en dat dan beter ware indien gij het wist dan iemand anders. Frits — kijk dáár op de beddeplank — zie je — ?" en de zwakke wees met den vermagerden vinger, „daar staat een schrijfkistje, neem het, mijn jongen, — zóó. 't Sleuteltje ligt in het laadje, trek maar open. — Zie zoo, nu tweemaal omdraaijen; — achterin, daar ligt een gevouwen papier met een lakje er op; de schuldbekentenis zit er in. Juist! dat is het regte! Lieve kind, u mogt ik niet ter wille van den nalatigen neef te kort doen, anders zou ik het stuk misschien niet bewaard hebben. Mogt gij, meerderjarig geworden, ooit behoefte aan geld gevoelen kom dan gerust, uit naam van Elzemoei, met dat stuk voor den dag. Neef IJzer — zal niet slecht genoeg zijn, — — om de echtheid er van te ontkennen, — en Frits — ik hoop — ik..... Och — een slokje — water! — Zoo — raar, — Frits...." en de jongen ziende dat de goede vrouw op het punt was van te bezwijmen, — het gevolg der al te groote overspanning — bragt haar met bevende handen het gevraagde, bevochtigde hare slapen, en vraagde der kleine, of ze haastig zou gaan om haar moeder en den doctor te roepen, want Elsje.... „Toe liefje gaauw!"

En dienzelfden avond stierf Elsje.....?

Neen, Elzemoei stierf twee dagen later; doch, na dien avond sprak ze niet meer. Slechts eenmaal nog wierp zij een blik op haar lieveling, een blik, waarin voor den bedroefden knaap zoo véél lag opgesloten; een blik, die 't allermeest scheen te zeggen: „Waarlijk, schrei niet mijn kind, de geest van den mensch behoort aan den hemel".

O, Frits was zoo zielsbedroefd, maar toch, hij dankte den hemel, dat hij de geliefde vrouw nog levend had mogen wedervinden en nog eenmaal een bewijs harer trouwe zorg mogt ontvangen.

„Frits! je oogen zijn zoo rood en je kijkt den heelen dag zoo triestig; toe, kom nu eens meê naar de deel," zei de kleine Trees eenige dagen na het afsterven der oude vrouw. „Moeder zegt dat je nu nog meer mijn broeder bent, want vader moet je bevoogden, niewaar Frits? Wat bevoogden is, weet ik niet, maar een broeder dát weet ik best, precies als Willem van Netje een broêr is, en de keutjes van malkaâr zijn, die altijd bij de groote truus [1] in 't hok blijven. Kom ga eens meê, ze kunnen zoo vrolijk springen; ik wed dat je wel eens lagchen zult."

En Frits gaf zijn lieve dotje de hand, en ging met haar naar de deel, en zag er de biggen rondom de logge moeder in 't hok, en Treeske wees met den vinger en riep: „Zie eens die leelijkert met de zwarte vlak, ze dringt gedurig die kleinste op zij als ze wat van de truus wil halen [2]; da's leelijk, niewaar Frits? zoo kan die kleine haar behooren niet krijgen. Zou je geen stok nemen om die, met de zwarte vlak, weg te jagen? dáár ligt er een, maar je moet 'r toch niet zeer doen, hoor!"

„We zullen den stok maar laten, liefje," antwoordde Frits, „ze zullen allemaal wel genoeg krijgen. Komt de kleine NU wat te kort, LATER zal ze haar schâ wel in mogen halen."

„Frits, 'k heb 'n appel in den zak, ik zal 'm aan 't keutje geven."

„Ze kan 'm nog niet bijten, Treeske."

„Dán, Frits, neem jij 'm

II.

Tien jaren zijn er voorbijgegaan. De grafterp, waaronder het stof van Elsje begraven ligt, zou naauwelijks meer te hervinden zijn, zoo Frits niet op zekeren avond een eikel op die plaats in de aarde gelegd had, en een telken jare hooger opwassend eikje, door den kuilengraver geduld, de herinnering er aan bewaarde.

't Is wel eens goed om bij een grafterp te rusten: en van daar den blik in 't verleden te slaan. Wij willen dat

[1] Zeuge.

[2] Wil zuigen.

en 96, bij deze aan belanghebbenden bekend, dat op den 15den Januarij 1862, eene publieke

Uitbesteding

zal gehouden worden voor **DE LEVERING VAN EENIGE ALGEMEENE BEHOEFTEN**, voor de dienst van het jaar 1862 (3 laatste kwartalen), en 1863 (1e. kwartaal), waarvan de voorwaarden van af den 27e. December aanstaande, dagelijks met uitzondering der zon- en feestdagen van des morgens 8 tot des namiddags 1 ure, ten burcele bovenvermeld ter lezing liggen.

De Kommandant voornoemd,
(1957) KEMPEES.

Voor de Armen. Op Maandag den 30sten December en volgende dagen, zal de gewone driemaandelijksche huis-collecte voor de armen gehouden worden, door het R. K. Kerk- en Armbestuur te *Samarang.*

De Voorzitter,
J. LIJNEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op MAANDAG den 30sten December, ten Huize van den Luit. *Romswinckel* en daarna bij *Soesman & Co.*

Op DINGSDAG den 31sten December, ten Huize van *J. N. F. Carels.*

Advertentiën.

Vendutie

op Maandag den 30sten dezer,
in het Vendu-Locaal van
SOESMAN & CO.,
van diverse Goederen, Producten
enz., enz. (1984)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 30sten zullen
SOESMAN & CO.
verkoopen: den inboedel van de Heeren
Romswinckel & Hennus,
wegens HEdG. vertrek naar *Bandjermassing.*
(1985)

Op Maandag den 30sten zullen
nog op Vendutie worden verkocht:
60 krandj. ieder 4 picols Suiker.
(1986) SOESMAN & Co.

Vendutie wegens vertrek,

(1987) DOOR
JOOSTEN & CO.,
op Dingsdag den 31sten December,
voor het Woonhuis van den Heer
J. N. F. Carels
op PASAIJANGAN,
van ZEd. goed onderhouden INBOEDEL.

ZWEEDSCHE KOOLTEER.

(1967) DESPÉROUX.

VENDUTIE OP KENDAL.

In den loop van de maand Januarij,
ZULLEN
SOESMAN & CO.
OP POEGOE,
voor rekening van den Heer
H. A. BURLAGE,
wegens ZEd. vertrek Vendutie houden, van ZEd. goed geconserveerden Inboedel,

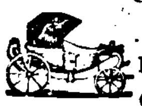

Wagen en Wagen-paarden, melkgevende Koebeesten, enz., enz., alles later meer specifiek

opgegeven. (1988) SOESMAN & Co.

Op nieuw ontvangen:

DIVERSE SOORTEN FIJNE
WIJNEN,
op halve en heele flesschen, ALS:
CHAMPAGNE,
merk *Veuve* en *Eugène Cliquot, Carte Blanche, Impérial* en de echte *Jacquesson et fils.*
RHIJNWIJN,
merk *Carte Blanche, von Dem; Steinberger Cabinet, Johannes Berger* en *Claus Johannes Berger.*
BOURGOGNE EN PORT à PORT,
merk *Wed. Reijers & Zoon,*
(2989) bij PRINGIERS & CO.

AMERIKAANSCH MEEL

in vaten en in trommels, bij
(1990) SOESMAN & CO.

SOERABAIJASCHE AARDAPPELEN,

HAMMEN *f* 6.— contant.
Provisiën, Dranken, enz.
(1961) TORLEY DUWEL.

VERSCHE AANVOER
puike HAMMEN, bij
(1991) SOESMAN & CO.

Joosten & Co.

hebben pas ontvangen met het Ned. Schip *Petronella Catharina:*

100 vaten Haantjes Bier, regtstreeks van *Rendorp.*
180 vaatjes fijne Delftsche Boter; alsmede:
Eene partij KOEK, Limburgsche en Zwitsersche KAAS.

Heeren Suikerfabriekanten

of andere Industrieelen worden beleefdelijk verzocht, voor het geval, zij thans of later mogten reflecteeren, op kleine ladingen

Australische Steenkolen,

hunne aanvragen of orders, met opgave van hoeveelheid en prijs, te deponeeren bij de ondergeteekenden, die in het vervolg geregelde aanvoeren van deze brandstof alhier verwachten.

(1955) B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA, SAMARANG & SOERABAIJA.

Het Atelier

van den ondergeteekende is steeds ruim voorzien van alle artikelen die in het vak der Zadelmakerij vallen,

ZOO ALS:
Alle Jagt- en Reis-effecten, Harnachementen, Giberne, Koppels, etc.
(model voor alle Corpsen.)

Wagen- en Bendie-tuigen,

met Berlijnsch zilver, pleet, zwart verlakt en kopere Garnituren.

Alle soorten van
Heeren-, Dames-, Pracht- en KINDER-ZADELS.

NB. Daar alle nieuwe Zadels, na eenigen tijd ingebruik te zijn geweest **MOETEN** nagezien en de kussens nagevuld worden of **ONVERMIJDELIJK** de paarden zullen **DRUKKEN** zoo maak ik het geëerde publiek bekend, dat ik zulks aan alle ten mijnent gekochte Zadels **KOSTELOOS** bewerkstellig.

C. R. GOTTSCHALK,
(1992) *Mr. Zadelmaker.*

COMMISSIE-HUIS

IN 'T GROOT EN KLEIN.

Pas ontvangen:

Dames Mantels, Mantieljes en Sorties.
do. Shawls en Doeken.
do. Nécessaires en Rédicules.
do. Ceintures en Coiffure-Naalden.
do. en Heeren Hoeden en Kinder Petten.

JAPANSCH GELAKT WERK,

Omber- en Sambal-doozen, Thee- en Sigarenkistjes, Schaak- en Trictrak-Borden,
Japansch Porceleinen KOPJES en SCHOTELTJES.
DAMES- EN HEEREN HAAR-KAMMEN
van Caout-Chouc, Durci, benevens **DOF-** en **OPSTEEK**-Kammen en
RONDE KINDER-KAMMEN.
FIJNE RHIJNWIJN EN SELTERSWATER
op ½ kruiken.

LOSSE EN GEZETTE BRILLANTEN,

enz., enz.

Alles à Contant tegen zeer billijke prijzen.
(1993) J. J. VOLKERT.
SAMARANG, 27 *December* 1861.

CHOCOLAAT-LOUIT.

Mexicaansch Vanille, groote stangen.
(1994) SOESMAN & CO.

W. J. OLLAND

Horologiemaker, Batavia.

Reparatie van Uur- en Speelwerken,
Assortiment van
Gouden- en Zilveren Horologiën,

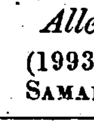

Pendules en Regulateurs.

De Boekhandelaren *de Groot, Kolff & Co.* te *Samarang*, belasten zich met de in ontvangstname en verzending der te repareren Instrumenten. (1995)

---

doen. Boven aan de posten van het kerkhofhek zijn tot versiering een paar doodsbeenderen kruiselings over elkander, aangebragt; het oog valt er gedurig op. 't Zijn de eenige kruizen, die op den doodenakker der hervormden te vinden zijn, maar 't zijn toch kruizen.

Treeskes vader, wij meldden het in den aanvang onzer vertelling, heette Huibert Weiveld. Huibert had niet geaarzeld om de voogdij over den minderjarigen Frits te aanvaarden, en Frits, die na het sterven zijner dierbare pleegmoeder nog sterker aan het stille Leerbeek gehecht was, had al dadelijk de dringende bede tot Huibert gerigt, om in het dorpje te mogen blijven en niet weder te keeren tot den man, die hem geen achting had kunnen inboezemen, ja, wiens aanblik hem nu voortaan gedurig aan de trouwloosheid zou moeten herinneren, waarmede hij Elsjes goedheid beloonde.

't Spreekt van zelven dat Frits van dat feit niet gewaagde, want, de laatste woorden zijner pleegmoeder waren hem heilig. Had zij aan haar jongen, haar lieveling, haar erfgenaam een geheim willen toevertrouwen, 't geen zij zelfs aan den vriend, die de voogdij van den knaap op zich zou nemen, niet openbaarde, die knaap zou de overwinning van Elsjes liefde voor hem, op de eenvoudige trouw aan haar woord, geenszins beschamen.

Maar toch, wat jaren geheim was gehouden, zou niet langer geheim mogen blijven.

Treeske heeft naast Frits aan het ziekbed der oude gestaan. Treeske is een kind, — maar kinderen hooren veel, en zwijgen niet ligt. Wees voorzigtig met kinderen, wanneer gij geheimen te verhandelen hebt. Al vertellen zij niet het regte, ze brengen op het spoor. Dat heeft Treeske in haar eenvoud ook gedaan. Weiveld hield van Frits alsof het zijn eigen kind was. Weiveld was een schrandere boer, en Weiveld had nooit — zoo als Elsje — geheimhouding beloofd. Weiveld zou beproeven wat hij op den onregtvaardige vermogt. Zonder medeweten van zijn pupil is Huibert, ruim een half jaar na de terugkomst van Frits, naar de hoofdstad getrokken. Een schrander regtsgeleerde heeft hem vooraf den eenvoudigen weg gewezen, om de voldoening eener schuld te bemagtigen, die in regten bezwaarlijk te verkrijgen zou zijn.

De boer heeft de woning van den stedeling betreden. In die woning werd er op dat tijdstip geen feest gevierd. Op de bovenvoorkamer ligt de goede echtgenoot van Jan Doris IJzer. Zij worstelt met den typhus. IJzer heeft gezegd dat het lauter eigen schuld is: altijd deuren opengelaten! 't Is duizend wonder dat ook hij niet door die ziekte werd aangetast. Ze zette hem „eeuwig" op den togt en dan gedurig „maag overladen met die verwenschte spekbraadsels." De zuinige huismoeder gaf somwijlen een stuk spek in plaats van vleesch voor 't gezin; voor IJs was er dan echter altijd een beefsteak of een kalfslapje afzonderlijk geweest. De oorzaak van jufvrouw IJzers ziekte willen wij niet zoeken op te sporen; zooveel is echter zeker, dat haar zenuwgestel bitter heeft geleden door de uitspattingen, waarvan haar eenige zoon — sedert zijn expositieval — zich schaamteloos heeft overgegeven.

IJzer betreedt maar zelden het ziekenvertrek, en wanneer hij er noodzakelijk een oogenblik moet vertoeven, dan houdt hij een doek met azijn onder den neus gedrukt — tegen de besmetting. 't Is Marie, die met zorgvolle liefde haar goede moeder verpleegt, maar, niet zelden klinkt IJzers stem om den hoek der deur, ten einde het meisje te herinneren, dat het huishouden niet verwaarloosd moet worden, terwijl hij haar later het bittere verwijt doen hooren: „Zoo'n lui leventje boven, smaak je beter hé, dan de honden zoo als 't nu dubbel behoorde, uit den mouw te steken!"

Lezer, wilt ge eens in een knekelhuis zien? Eventjes maar:

De nering verloopt. De finantiële toestand is slecht. De zoon perst zijn vader nog af wat hij kan. De vrouw ligt krank, welligt is haar einde nabij. De man tuurt naar eene andere zijde. Tien huizen ver, aan de overzijde der straat woont een jonge burgerweduw. Haar echtvriend heeft haar een vrij aanzienlijk vermogen achtergelaten. Wanneer IJzer de woning der weduw voorbij gaat, groet hij zoo minzaam als hem mogelijk is.

Buiten het knekelhuis:

„'t Is de heer IJzer uit de buurt, wiens arme vrouw zoo ziek ligt. Haal een pond muskadeldruiven en breng ze er heen."

WAGEN-DIENST

VAN

J. T. C. BÖRGER

EN

H. W. VAN VUURDEN,

TUSSCHEN

SAMARANG, SOERAKARTA

en langs die routes liggende plaatsen,

VICE VERSA.

Wagens en Paarden van deze dienst, zijn ten allen tijde voor HH. reizigers te bekomen, op de bekende stations der hoofdplaatsen en elders; en tegen de prijzen bij de daarvoor bestaande tarieven bekend gemaakt.

LOGEMENT OENARANG.

De eigenaar van dit zoo voordeelig bekend en in eene buitengewoon gezonde streek gunstig gelegen, uiterst goed en comfortabel ingerigt Logement, vermeent aan den wensch van vele ingezetenen van *Samarang*, die verlangen den Zondag op deze aangename plaats door te brengen, te gemoet te komen, door:

van af 21 December 1861,

ten dienste van het geachte publiek van *Samarang*, die in dit Logement hunnen intrek willen nemen en verblijven, of den Zondag doorbrengen,

geregeld te doen afrijden

een of meer goed ingerigte Wagens, van

SAMARANG TOT OENARANG,

des Zaturdags middags te 4 uur precies;

en van

OENARANG NAAR SAMARANG,

des Maandags ochtends te 6 uur.

De betaling zal zijn, voor de reize van *Samarang* tot *Oenarang*, HEEN en TERUG **ƒ 12.–** voor ieder persoon, in het *Logement Oenarang* verblijvende.

De afrijdplaats te *Samarang* zal zijn, bij de onderneming der Wagendienst, hoek van de *Weduwen-straat*.

Het Tarief van het Logement is billijk en bepaald. Een ruim en *afzonderlijk Billardzaal*, kan het verblijf veraangenamen. De bediening en behandeling zal niets te wenschen overlaten.

De ondergeteekende vleit zich met talrijke bezoekers, bij deze goede en minkostbare gelegenheid.

OENARANG, *den 14den December* 1861. J. T. C. BÖRGER. (1966)

Ontvangen:

Fijne Heeren HOEDEN.

Zijden Parapluies, Laken in diverse kleuren.

BILLARD LAKEN.

Tafel- en Servetgoed, Tafelkleeden, Porceleinen Eet- en Theeserviezen, enz.

(1971) THOOFT & C°.

De ondergeteekende maakt bij deze aan het geëerde publiek bekend, dat bij hem tegen de ondervolgende prijzen, in huur verkrijgbaar zijn

WAGENS EN PAARDEN,

ALS:

naar OENARANG,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 11.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 14.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 18.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 21.—

naar SALATIGA,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 28.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 37.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 45.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 52.—

naar SOURAKARTA,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 61.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 81.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 99.—
„ vier dito	dito	dito . . .		-108.—

naar AMBARAWA,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 24.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 33.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 39.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 45.—

naar DEMAK,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 14.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 17.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 20.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 23.—

naar KOEDOOS,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 28.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 36.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 40.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 43.—

naar KENDAL,

EEN WAGEN MET VIER PAARDEN

voor een persoon	en een	bediende	.	ƒ 16.—
„ twee personen	dito	dito . . .		- 22.—
„ drie dito	dito	dito . . .		- 26.—
„ vier dito	dito	dito . . .		- 30.—

SAMARANG, *den 26sten November* 1861. TEH HONGTJOEN. (1969)

☞ NB. Op denzelfden dag terugkeerende, zal voor de terugreize niet dezelfde bovenstaande prijzen berekend worden, maar eene belangrijke Reductie ondergaan.

Pas Ontvangen:

Echte fijne Vilten Hoeden,

naar de nieuwste Modes; zoomede:

Zeer zwaar en sterk

SATIN DE LAINE,

zijnde zeer geschikt voor Tenue-Pantalons van HH. Officieren.

(1962) J. C. C. MULLER.

Regenjassen en Kinderpetten

van Goud-leder en fijn Verlakt in mode-kleuren,

(1968) bij J. ANDRIEUX.

SOESMAN & CO.,

hebben regelregt uit Nederland ontvangen:

Eene factuur bestaande uit:

LOOD- EN ZINKWIT, MENIE EN IJZER-MENIE,

Spaansch- en Ultramarin Groen en Blaauw, Chromaat Geel, Timmermans-Potlooden, Rood Teekenkrijt, Verwkwasten, enz.

(1964) SOESMAN & CO.

TOKO SALATIGA.

De ondergeteekende neemt de vrijheid Salatiga's ingezetenen en omstreken bekend te maken, dat hij op heden alhier eene

TOKO

geopend heeft; zullende bij hem verkrijgbaar zijn alle soorten van

Provisiën, Dranken, etc. etc.;

terwijl hij zorg zal dragen dat alle te leveren artikelen van de eerste kwaliteit zullen zijn.

Hij beveelt zich bijzonder in de gunst van het geëerde publiek aan, belovende eene prompte en civiele bediening.

SALATIGA; 15 *December* 1861. Q. M. R. REGENSBURG. (1965)

LEES HIER!

PUIK PUIKE KWALITEIT

Oost-Indisch BIER,

merk de *„Kroon"*, goed schuimend en aangenaam van smaak, pas ontvangen; verder verkrijgbaar alle soorten van

Eng.-, Beijersch- en Holl. BIER,

(1963) bij SOESMAN & CO.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Zijn het best werkende middel dat ooit ontdekt is voor lever-ziekten, welke ziekte allergevaarlijkst is in hare uitwerking, zij onstelt al de functien van het aangedane ligchaamsdeel en ondermijnt het gestel waardoor worden voortgebragt: koortsen, lusteloosheid, kwijning, vermoeidheid, slapeloosheid, pijn in de zijde; daarenboven wordt het geheele ligchaamsgestel zeer verzwakt en het uiteinde is noodlottig. Maar duizende hebben dankbaar de groote deugd van deze pillen erkend, daar dezelve den voortgang der ziekte stuiten en de maag en den lever in staat van volmaakte gezondheid stellen.

De Prijzen zijn, als volgt:

Doosjes PILLEN à	.	ƒ 1.—,	ƒ 3.—,	ƒ 5.—
Potjes ZALF à	. .	„ 1.—,	„ 3.—,	„ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija*	bij	LE ROY & C°.
„ „	„	MOSSEMBEKKER & C°.
„ „	„	D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo*	„	ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„ *Djocjokarta*	„	DEEKENS & C°.
„	„	Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta*	„	W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal*	„	Mevr. de Wed. VAN DORT.
„ „	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„ *Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij

(12) SOESMAN & C°.

In den donkersten hoek van 't knekelhuis:

„Zij, boven, dood! —Die weduwe mijn! 'n Lijkwagen: 'n trouwkoets! Nu 'n verwarde winkel, dan rust en gemak!

't Is waar, de boer heeft de woning van den stedeling betreden; Huibert Weiveld staat tegenover Jan Doris IJzer. IJzer zit. De zittende weet reeds sinds lange dat nicht Elsje Kraling van Leerbeek gestorven en dat Frits haar erfgenaam is geworden. „Dat ouwe ding"— welk ding? —is dus uit de wereld.

Als dat ding een schuldbekentenis heet; dan niet mijnheer IJzer. Hij die voor u staat herinnert er u aan. IJzer ontstelt, — echter niet zigtbaar.

„Ben je dol, kerel!" is het antwoord op den regtvaardigen eisch. „Ik, ik zou die som aan Els Kraling zijn schuldig geweest en gebleven! Is dat mijn handteekening? Pak je biezen of anders...."

„Niets anders dan betalen. Een der bekwaamste regtsgeleerden is alreeds in de zaak betrokken;"—geen schijn van onwaarheid. — „Wordt de zaak niet in der minne behandeld, dan zal zij terstond voor de regtbank getrokken worden, en de regter zonder eenigen twijfel het vonnis der betaling met de verschenen renten uitspreken; de kosten van het regtsgeding ten laste van den veroordeelde; de gelden des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen."

Regtsgeding! Lijfsdwang! — Burengerucht! — Weduwe! Trouwkoets!

„Wat blieft u....?"

„Niets anders dan geld!!"

„Schreeuw maar zoo niet; denk dat we zieken in huis hebben."

„Dat spijt me." Heel zachtjes: „Als je dan niet doof bent, ik vraag om de gelden welke gij aan den erfgenaam van Elsje Kraling verschuldigd zijt."

„'t Is,... 't is.... 't is niet zoo! maar al was 't zoo, denk jij dat ik geld heb? dat ik in staat ben een som van drieduizend en achthonderd gulden te voldoen....?"

„Volgens den advokaat bijna viermalen dat bedrag, interest op interest gerekend."

„Kerel ben je bezeten!!?"

„Schreeuw niet zoo hard, heb medelijden met uw zieken.— In regten, geen duit minder dan het regt, zal eischen; in der minne, uit goedheid van den regthebber, de ronde som van: vijfduizend gulden."

„Nooit!"

„We zullen mijnheer voor de groene tafel wederzien..."

„Blijf, kerel, blijf! Wat wil je dan toch?

„Betaling — nog eens, niets dan betaling."

„Als ik over geen driehonderd gulden beschikken kan...."

„Jufvrouw Kraling heeft zoo lang geduld met haar schuldenaar gehad, dat ook haar erfgenaam, bij verzekering van onvermogen, toegevend wil zijn. Hij wil zelfs de eerste schuldbekentenis, die u in regten tot de voldoening van meer dan vijftienduizend gulden zou noodzaken — om harentwille — vernietigen, en stelt zich tevreden met uw naamteekening onder deze nieuwe, waarin gij verklaart van af dezen dag de som van vijfduizend gulden schuldig te zijn, en haar te voldoen met den interest van 5 pCt. een jaar na dato."

„Slim bedacht! men weet, de eerste beteekenig is van nullerwaarde, welnu, men zel zich verzekeren met de onderteekening eener nieuwe, in den vorm en op zegel. IJzer is zoo dom niet."

„Tot weêrzien. Gevonden brieven van den heer J. D. IJzer aan Jufvrouw Elsje Kraling liggen op de groene tafel. Tot weêrzien."

Balie! — Burengerucht! — Weduwe!

„Blijf!!!"

Jan Doris IJzer schreef zijn naam onder het bedoelde stuk.

Als Jan Doris die kruizen, ginds, had gezien, hij zou welligt zoo leelijk niet gevloekt hebben.

Gij hebt het niet gehoord, goede Elsje!

(*Wordt Vervolgd*).

G. Kolff & Co.'s

BATAVIASCHE SPEELKAARTEN.

Deze Speelkaarten zijn wat **Troeven** en **Poppen** betreft geheel nieuw van teekening en munten vooral uit door DUIDELIJKHEID. De gefigureerde azen stellen zeer eigenaardig voor:

ACHT GEZIGTEN

VAN DE

STAD BATAVIA EN VOORSTEDEN.

Ze zijn tot Indisch verbruik voor ons expresselijk in een der beroemdste fabrieken van *Frankrijk* met smaak en soliditeit vervaardigd, met het oog op de alhier meest geprefereerde Speelkaarten.

De eerste qualiteiten (**Sultans- en Salonkaarten**) overtreffen in pracht en keurigheid van bewerking de zoogenaamde Sebastopol-kaarten. De andere soorten (**Societeits- en Sergeants-kaarten**) kunnen in qualiteit en prijs, in duurzaamheid en aangenaamheid bij 't bespelen met alle bestaande soorten concureren.

Bij dozijn en gros (partijen met behoorlijk rabat) voorloopig te bekomen,

(499) te *Batavia* bij G. KOLFF & C°.
" *Samarang* " DE GROOT, KOLFF & C°.

Diverse soorten ROTTING,

te bekomen bij P. VERSCHUUR & C°.
(1996)

EXPEDITIE- EN JAGT-COUVERTS,

Inhoudende: LEPEL, VORK, BEKER etc.
Ontvangen bij
(1997) DE GROOT, KOLFF & C°.

DIAMANTEN GLASSNIJDERS,

voorhanden bij (1998) DE GROOT, KOLFF & C°.

EEN NIEUW ASSORTIMENT:

Pennen met Juweelen punten.
Zakkompassen.
Pressepapiers met Portretten.
Porceleinen Leijen met en zonder foudraal.
Idem idem voor Notitiën.
Loupen.
Verrekijkers.
Postpapier in alle soorten, waaronder: Vergé, Batonné, Quadrillé, etc., alles met daarbij behoorende Enveloppen.
Inktkokers.
Zakportefeuilles, enz., enz.
Pas uitgepakt bij
(1999) DE GROOT, KOLFF & C°.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij op veler aanmoediging, behalve de **MUZIJK-SCHOOL,** eene **ZANG-SCHOOL** openen zal, en wel met Januarij e. k. Des Dingsdags en Donderdags voor meisjes van 7 tot 12 jaren, en des Woensdags en Vrijdags voor jongens van denzelfden leeftijd des avonds van 6—7 ure.

De contributie is slechts op drie gulden per maand bepaald; de inteekenings-lijst is bij de Heeren DE GROOT, KOLFF & C°. voorhanden.
(2000) L. VAN LAAR.

De Heer **J. T. B. REGENSBURG** heeft mijne Generale Procuratie.
SALATIGA, **Q. M. R. REGENSBURG.**
15 *December* 1861. (1973)

De Heer **W. DE JONG,** is gemagtigde van
(1972) **VAN RONKEL.**

Wordt Gevraagd

op eerste Hypotheek: (2004)
f **5,500.—**
Adres: Lett. **M. B.** bij de *Uitgevers dezes.*

Men vraagt TE KOOP EEN KOFFIJ-LAND,

tegen billijke voorwaarden; adres onder de letter G, bij den *Uitgevers dezes.* (1976)

TE KOOP;

Een hardloopend gedresseerd
RIJPAARD,
te bevragen bij *Uitgevers dezes,* onder letter H, franco. (1977)

TE KOOP

Een span hardloopende goed gedresseerde

Sandelhout Paarden,

hoog vier voet.

Een Sandelhout **BENDY-PAARD.**
Een goede **MYLORD.**

Te bevragen bij *Uitgevers dezes.* (1978)

Met primo Januarij 1862,

TE HUUR het HUIS, laatst bewoond door den Heer *Chs. de Chauvigny de Blot,* te bevragen bij
(2001) OOSTERHOUT, qq.

TE HUUR met primo **FEBRUARIJ,** het HUIS toebehoorende aan Mevrouw *SIMONET,* te bevragen bij
(2002) WILKENS.

Te Koop of te Huur:

Het ruime H u i s, gelegen aan de *Vlaggestok,* nabij de rivier, laatst bewoond door den WelEdG. Heer *Mr. HELBACH,* zeer geschikt voor een Pakhuis. (2003)
W. R. SEVERING.

STOOMBOOT

„OENARANG."

DE VERTREKDAGEN ZIJN BEPAALD
VOOR DE MAAND JANUARIJ 1862.

Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAIJA,
12 en 26.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
15 en 29.
Van SOERABAIJA naar SAMARANG en BATAVIA,
3 en 19.
Van SAMARANG naar BATAVIA,
5 en 21.

De Boekhouders van de Stoomboot Oenarang,
Em. C. WERMUTH.
(2005) C. S. VAN HEEKEREN.

HUWELIJKEN.

Gehuwd:
A. H. DE LA BRETHONIÈRE
MET (1979)
T. A. SERRIE.
SOERAKARTA, 4 *December* 1861.
Algemeene Kennisgave.

GEBOORTEN.

Op den 10^den December is te *Banjermassing* bevallen van eenen *ZOON,* M. C. BRUIGOM, *Lammerding.*
(1981)

Bevallen van een' *ZOON,* H. O. SCHIFF,
(1980) *van Bronckhorst.*
SAMARANG, 15 *December* 1861.

Bevallen van een' *ZOON,* de echtgenoot van
(2006) H. HAASE.
SALATIGA, 16 *December* 1861.

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER,* geliefde echtgenoote van J. C. MULLER.
SAMARANG, 21 *December* 1861. (2008)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER,* M. E. SCHAFTLEIN geboren *van Bronckhorst.*
SAMARANG, *den 27sten December* 1861. (2007)

STERFGEVALLEN.

Op den 16^den December 1861, overleed te *Djocdjocarta,* de geliefde echtgenoote van
(2009) G. WEIJNSCHENK.

Heden overleed na een langdurig lijden onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, vrouwe CATHARINA ELISABETH DEELKEN, geboren *van Ingen,* in den ouderdom van 77 jaren. (1984)
SAMARANG, *Uit aller naam:*
17 *December* 1861. H. DEELKEN.
Eenige kennisgave. J. VAN DEN WORM, Bz.

Debiteuren en Crediteuren in bovengemelden boedel gelieven binnen drie maanden aangiften of betalingen te doen,
Aan de Executeuren Testamentair,
(1983) H. DEELKEN.
J. VAN DEN WORM, Bz.

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 20sten tot en met den 27sten December 1861.

C. W. Baumgarten, W. C. Braakman, J. Vroom, J. D. Michel, L. van den Berg, R. J. van Warmelo, J. Flikkenschild, D. E. Pinki, G. W. Lucardie, W. C. Krijgsman, J. M. Smit, C. J. Visser, H. W. Thielsch, P. F. Ulhenbeek, J. Valette, R. Findlaij, J. J. Barros, W. F. H. en J. H. J. Schreijner.

VERTROKKEN PERSONEN.

A. W. Remmert, J. Valette, J. H. van Roijen en echtg., H. A. Burlage, W. N. Kim, O. A. O. van den Berg, J. Vroom, C. W. Baumgarten, J. H. L. Fredriksz en fam., W. de Jong, Jufvr. J. M. W. de Jong, J. H. Doen, R. Findlaij, P. Breur, E. L. Gallas, W. M. Soekias, J. Flikkenschild, J. Oudhoff, H. W. Thielsch, Mev. de Wed. Simonet, W. F. H. en J. H. J. Schreijner.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, geen ter markt, op levering oogst 1862 *f* 35 geboden.
Suiker, No. 16 *f* 15¼ afgedaan.
Indigo per pond *f* 4.80.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.— volgens gewigt.
Buffel-Huiden, per corge *f* 52.—
Staart Peper, geen ter markt.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 165.— à *f* 180.—
" tweede " idem. *f* 145.— à *f* 160.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang " idem *f* 22.—
Rotting, per pikol, *f* 8.50 à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland 101%.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

MALEISCHE DIENST.
ZONDAG den 29sten DECEMBER 1861,
des voormiddags te ½9 ure,
Ds. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

TER GODSDIENSTIGE SLUITING VAN HET JAAR
DINGSDAG den 31sten DECEMBER 1861,
des avonds te 7 ure,
Ds. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 29sten DECEMBER 1861.
Eerste H. DIENST, *'s morgens 7 ure.*
HOOG DIENST, *om ½9 ure.*
LOF *'s avonds om ½7 ure.*
Op DINGSDAG den 31sten DECEMBER,
zijnde de laatste dag des jaars,
zal 's avonds om half 7 ure,
LOF met Predikatie gehouden worden.
NIEUWJAARSDAG.
Op dezen dag wordt gevierd de Besnijdenis onzes Heeren.
Deze Feestdag is *verpligtend*
en de H. DIENSTEN worden gehouden gelijk op Zondag.

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

Samarangsch Advertentie-Blad,

van VRIJDAG 27 December 1861, No. 52.

Boekhandel

VAN (1570)

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

Van de Pers gekomen:

ALMANAKKEN voor 1862.

KANTOOR-KALENDER

Prijs *f* 4. — Franco per post *f* 5. —

ZAK- ALMANAK,

ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, *f* 2. —

Franco per post met een Kantoor-Almanak *f* 3. —

KANTOOR-ALMANAK VOOR 1862,

Onopgeplakt 0.50 Cts., opgeplakt *f* 1.—

Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

LOTEN

voor de thans trekkende **246ste** Loterij zijn per MAIL ontvangen en te bekomen:

1 HEEL LOT .... ad *f* 100.—
1 HALF " .... " " 50.—
1 VIJFDE " .... " " 20.—
1 TIENDE " .... " " 10.—

(1666) bij DE GROOT, KOLFF & Co.

Handleiding

tot de Kennis van, benevens het Schieten uit getrokken Wapens in het algemeen, toegepast op het Ind. Tirailleurgeweer, door

J. M. BRUIJN,
Kapt. der Inf.

Uitgegven met toestemming van het Militair-Departement.

Met 4 platen, prijs *f* 5.—
Franco per post " 6.—

Verkrijgbaar bij
(1954) DE GROOT, KOLFF & Co.

KUNST-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO.,

Ontvangen:

BRELOQUES,

met prachtige Photographiën (Microscopique), tot uiterst billijke prijzen. (753)

ACACIA BLOEMEN

voor de Zusters van alle Vrijmetselaren tot een feesttuiltje gevlochten,

DOOR

B.·. F. VAN LOHUIZEN,

keurig gebonden in een linnen bandje

Prijs *f* 3.—

verkrijgbaar bij (1821) DE GROOT, KOLFF & Co.

EEN PRACHTIG PORCELEIN

TAFEL-SERVIES

voor 18 personen, rijk verguld en gebloemd, fijne wit porcelein Eet-Serviezen, prachtige Thee-Serviezen etc. etc., pas ontvangen bij

(1899) SOESMAN & Co.

MAGAZIJN voor RIJTUIGEN

VAN

SOESMAN & CO.

Eene KOETS,
Eene MYLORD, } OUDART.
Eene DROSCHKI, EUROPESCHE-DONDERWINKEL.
Een VICTORIA, ZAKARA & OUDINOT. (1970)

HET VERTREK DER

STOOMSCHEPEN,

van de onderneming

W. CORES DE VRIES,

is bepaald als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA, 1sten Jan. 1862.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 1sten Jan. 1862.

Informatiën bij *De Agenten,*
(1882) B. KOPERSMIT & Co.

STOOMBOOT

„OENARANG."

DE VERTREKDAGEN ZIJN BEPAALD

VOOR DECEMBER.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 29.

De Boekhouders van de Stoomboot Oenarang,
E. C. WERMUTH.
(1912) C. S. VAN HEEKEREN.

Tegen het einde van December

wordt te *BATAVIA* verwacht om zoo spoedig mogelijk weder naar *Nederland* te vertrekken:

Het gunstig bekende Nederlandsche Barkschip

„ZEENIMPH,"

Kapitein **GRAADT VAN ROGGEN.**

Deze bodem is zeer doelmatig ingerigt en wordt aan repatriërende personen bijzonder aanbevolen.

Adres bij de Heeren *Haager & Schuurman* te *Batavia* en bij *De Agenten,*
DORREPAAL & Co.

SAMARANG, 29 *Nov.* 1861. (1879)

PASSAGE NAAR NEDERLAND,

wordt aangeboden met het als Snelzeilend bekend, en voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederl. Campagne Schip

„President van Son,"

Kapt. **J. W. BUTNER.**

Deze bodem voert een' geëxamineerd Geneesheer, en heeft eene melkgevende Koe aan boord.

Het schip zal tegen het einde dezer, of het begin der maand Januarij regtstreeks van *Soerabaija* naar *Nederland* vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen te *Soerabaija* bij den Gezagvoerder in het Marine-Hotel, en de Heeren MATHIEU EBBS, RUYS & Co., en alhier bij

De Agenten,
(1909) JACOBSON & Co.

Tegen half Januarij aanstaande,

vertrekt van *SAMARANG* het gunstig bekende Gladdek Passagiersschip

KORTENAAR,

Kapt. **GLAZENER,**

voerende een GENEESHEER, en wordt deze gelegenheid bijzonder aan belanghebbenden aanbevolen.

Adres bij *De Agenten,*
(1901) DORREPAAL & Co.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 November.

NEDERLAND.

Z. M. heeft tijdens zijn verblijf te Parijs den heer jhr. Berg van Middelburgh, raad van legatie bij het Nederlandsch gezantschap aldaar, benoemd tot commandeur der orde van de Eikenkroon. Gemelde heer is voorts door keizer Napoleon benoemd tot officier van het Legioen van eer.

— Naar men verneemt, is ook door den koning als ridder in de orde van de Eikenkroon opgenomen, de heer J. J. Meijer civiel gezaghebber in de afdeeling Tanah-Laut (Borneo).

— Men verneemt, dat Z. M. de koning der Belgen de insignia van het grootkruis der Leopoldsorde heeft toegezonden aan Z. K. H. den prins van Oranje.

— 's Konings adjudant de ridmeester Snouckaert van Schouburg, is door Z. M. den keizer der Franschen benoemd tot officier der Orde van het Legioen van Eer.

— De berigten uit de Engelsche fabriek-distrikten luiden ongunstig. De fabriekanten danken hoe langer hoe meer werklieden af en de bevolking der werkhuizen en armengestichten neemt in dezelfde verhouding toe.

— Het ministerie van oorlog heeft de corps-commandanten aangeschreven en gemagtigd om de gouden medaille voor trouwe dienst van overleden militairen, zoo die medaille ongeschonden en in volkomen goeden staat is, van de erfgenamen over te nemen voor de som van vijf en twintig gulden.

— Den 4den is onder het voorzitterschap van den luitenant-generaal Duycker het examen aangevangen van de onder-officieren van het leger voor de betrekking van 2den luitenant voor het leger in de Oost- en West-Indische bezittingen. Naar men verneemt hebben zich daarvoor 80 aspiranten aangemeld. Het examen is aangevangen met de onder-officieren van het regement grenadiers en jagers.

De verschillende examens gehouden onder voorzitterschap van den generaal-maj. Hardenberg, van onder-officieren, die geëxamineerd wenschten te worden voor 2den luit.-kwartierm. bij het Oost-Indisch leger en voor gelijken rang van 2den luitenant-administrateur van kleeding en wapening voor het leger hier te lande, zijn afgeloopen. Omstreeks vijftig adspiranten hebben aan dat examen deelgenomen.

— De minister van oorlog heeft aan het leger bekend gemaakt, dat in het voorschrift van examen, ter verkrijging van den rang van 2den luitenant bij het leger in Oost-Indië de bepaling moet worden opgenomen, dat het aannemen van handgeld of premie, alleen dan een beletsel voor de bevordering tot den rang van 2den luitenant bij het Oost-Indische leger, ten gevolge heeft, indien het na de in diensttreding of bij reëngagement heeft plaats gehad.

— Daar bij de verschillende artilleriecorpsen des legers, het getrokken kanon van 4 pond ingevoerd is, zoo is ten gevolge daarvan door het departement van oorlog eene wijziging gebragt in de kanonnierschool, welke voortaan bij de exercitiën gevolgd zal moeten worden.

— Van de 70 opgeroepen jongelingen om bij het instructie-bataljon te Kampen geplaatst te worden, zijn er 54 opgekomen. Daarvan zijn er 8 afgekeurd, de overigen geplaatst. Het instructie-bataillon is door deze indeeling zelfs boven de sterkte bij de formatie bepaald. Hoe ruim ook de kazerne-gebouwen zijn, heeft men echter eene kamer in de garnizoens-infermerie moeten inrigten om de onder-officieren der kavallerie, die bij het instructie-bataljon gedetacheerd zijn, ten einde zich voor het examen van luitenant der infanterie bij het O. I. leger te bekwamen, behoorlijk te kunnen huisvesten.

— Op het adres van den senaat der koninklijke akademie te Delft aan den koning, inhoudende verzoek tot wijziging van sommige bepalingen der nieuwe regeling van de akademische zaken, is afwijzend beschikt. De studenten van het vierde studiejaar zijn daarop 's avonds bij den directeur ontboden, om het nieuwe reglement te teekenen, hetgeen echter eenparig door hen is geweigerd. Men maakt zich te Delft ongerust over den afloop, dien de zaken nemen kunnen, vooral indien er ook afwijzend zal geantwoord worden op het adres van professoren en leeraren.

— Het dubbelwerken langs éénen draad, waardoor de telegraphische correspondentie merkelijk wordt bespoedigd, is thans, bij wijze van proefneming, tusschen Amsterdam en Brussel aangevangen.

Het Nederlandsche Gouvernement heeft daartoe in overleg met België, een zijner ambtenaren, den heer D. A. Kets, telegrafist 2de kl. te Amsterdam, voor den tijd van eene maand naar Brussel gezonden, omdat de behandeling van den dubbelen toestel hem meer dan de Belgische ambtenaren eigen schijnt te wezen.

— Weinige jaren geleden, is men in Frankrijk begonnen, om op kunstmatige wijze oesterbanken aan te leggen. Hiertoe werden op geschikte plaatsen in de zee nabij de kust rijshout, steenen, enz. in het water geworpen en daarna zoogenaamd zaad van oesters (zeer kleine oesters) hierop nedergelaten. Deze proeven zijn met den besten uitslag bekroond, gelijk kan blijken uit het volgende: Onlangs heeft het oestervangen in den mond der rivier van Auray een aanvang genomen. Voorafgegaan door twee schepen, aan boord waarvan muzijk van de marine-artillerie was, zeilden dien dag 220 visschers-schuitjes allen opgetooid met bloemen en vlaggen, onder het gejuich van eene tallooze menigte. De schepen zijn gestevend naar de oesterbank van Plessix, die ongeveer tien minuten van de haven ligt; in den tijd van één uur hebben zij 350,000 oesters gevangen; 's avonds was de stad geïllumineerd en zag men overal dansen. Thans zijn 320 schepen met 1200 personen bemand, bezig met oestervisschen in de rivier Auray en hebben in een tiental dagen reeds 20 millioen gevangen. Gelijk men zich zal herinneren, heeft men ook in ons land, namelijk in de Wadden en de Zuiderzee, proeven genomen met de kunstmatige oesterteelt, maar deze proeven zijn niet gelukkig geslaagd. Op de Nederl. Staatsbegrooting voor 1862 vinden wij een post uitgetrokken voor het herhalen dezer proeven, hetwelk in het klein, waarschijnlijk in Zeeland, zal geschieden.

Op de algemeene tentoonstelling te Metz, onder bescherming van de keizerin der Franschen, zijn de volgende Nederlanders bekroond: Met de zilveren medaille D. F. Jamin en M. Kuytenbrouwer; met de medaille 2de klasse J. A. Rust en P. L. F. Kluyver; en met de bronzen medaille 3de klasse P. J. Grips.

ENGELAND.

Het Parlement is op de gewone wijze door eene koninklijke commissie tot 17 December verdaagd.

— Het blijkt meer en meer dat de Engelsche regering bepaald besloten heeft de blokkade der zuidelijke havens van Amerika niet te breken; dit wordt ook ten volle bevestigd door eene correspondentie, die onlangs werd gevoerd tusschen den heer Hayman, een der voornaamste kooplieden te Liverpool, en graaf Russell. De heer Hayman geeft in zijn schrijven aan den minister te kennen dat hij, te zamen met eenige andere kooplieden, een aantal schepen wenscht uit te rusten, ten einde handel te drijven met New-Orleans en andere havens der Vereenigde Staten en verzoekt den minister derhalve hen met onze oorlogschepen te beschermen. Graaf Russell antwoordde evenwel zeer uitdrukkelijk, dat het gouvernement niet de geringste bescherming of ondersteuning aan eene dergelijke onderneming wil verleenen en dat ieder Britsch schip, dat zal trachten de blokkade te breken, waar die effectief is, door het bondsgouvernement zal kunnen worden bemagtigd en veroordeeld en dat zij die weerstand bieden, zich aan de meest gevaarlijke gevolgen blootstellen.

— Engeland heeft een groot verlies geleden door het plotseling overlijden van een der meest uitstekende en geachte staatslieden, sir James Graham Bart, parlementslid voor Carlisle. De tijding dier treurige gebeurtenis werd den 29sten Oct. te Londen door den majoor Graham, broeder van den overledene, ontvangen. Eene hartziekte, waaraan hij reeds sedert de laatste 18 maanden lijdende was, is, naar het blijkt, de oorzaak van zijn onverwachten dood. Alvorens in eenige beschouwingen te treden omtrent de hoogst belangrijke staatkundige loopbaan van den overledene, wordt hier in korte woorden zijne genealogie aangestipt. Sir James Robert George Graham was de oudste zoon van sir James, de eerste baronet van dien naam, en van Lady Catharine Stewart, oudste dochter van den 7den graaf van Galloway, en werd geboren den 1sten Junij 1792. In Julij 1819 trad hij in het huwelijk met Fanny Collender, jongste dochter van sir James Campbell. Behalve Frederic Ulric — gehuwd met de dochter van den hertog van Somerset — laat hij verscheidene zoons en dochters na. Twee dier dochters zijn gehuwd, eene met den heer H. E. Duncombe en de andere met kolonel Baring. Zijne echtgenoote Fanny Collender werd hem reeds in 1857 door den dood ontrukt. Zijne staatkundige loopbaan ving aan in 1818. Hij werd toen voor het eerst gekozen als vertegenwoordiger in het parlement, voor Hull. Sedert dien tijd heeft hij bijna voortdurend verschillende belangrijke steden van het land, in het parlement vertegenwoordigd. In 1844 volgde hij zijn vader, bij diens overlijden als baronet op. Hij was algemeen bekend als een van de meest getrouwe aanhangers der Whigpartij. De reformbillen, ook de wet tot emanci-

patie der Katholieken vond in hem steeds een ijverig voorstander. Zijne uitstekende bekwaamheden worden vooral door graaf Grey zoo zeer op prijs gesteld, dat, toen laatstgenoemde de teugels van het bewind in handen kreeg, sir James tot eersten lord der admiraliteit werd benoemd. Als een bewijs van zijn onwaardeerbaar talent strekke, dat, toen hij in 1834 ten gevolge van een verschil omtrent de kerkelijke kwestie in Ierland, als minister aftrad, het kabinet van graaf Gry onmiddelijk in duigen viel. Van 1841—46 fungeerde hij als minister van binnenlandsche zaken in het kabinet van den grooten staatsman sir Robert Peel. Hij onderscheidde zich destijds hoofdzakelijk door zijne ijverige ondersteuning van het wetsontwerp tot afschaffing der graanwetten.

In 1852 werd hij onder het ministerie van lord Aberdeen tot eersten lord der admiraliteit benoemd. Niettegenstaande zijne betrekkingen met de kabinetten van graaf Grey, sir Robert Peel en lord Aberdeen, mogt het hem echter nimmer gelukken als eersten minister op te treden. De bekwaamheden voor die hooge en moeijelijke betrekking schijnen hem inderdaad te hebben ontbroken. Hij bewees 't land ook zeer uitstekende diensten, toen hij gedurende de ongesteldheid van lord Montgommerie, Britsch gezant op Sicilie, diens functien waarnam. Ook werden de onderhandelingen, die aanleiding gaven tot de breuk tusschen Murat en Napoleon aan hem toegeschreven. In 1842 was hij attaché aan de Britsche ambassade te Weenen. De hertog en de hertogin van Somerset, lord Taveshan, de heer Duncombe en echtgenoot, graaf Golloway, kolonel Baring en echtgenoot, de hertog van Marlborough en meer andere aanzienlijke Engelsche familien zullen door zijn overlijden in diepen rouw worden gedompeld.

In den laatsten tijd zijn door verschillende staatslieden, parlementsleden enz. op onderscheidene punten des lands staatkundige redevoeringen uitgesproken. Zoo heeft van de ministers, de hertog van Argyll, ter gelegenheid van een hem aangeboden feestmaal, zich over de Amerikaansche aangelegenheden doen hooren. Zijne verklaringen waren niet van belang ontbloot. Men wil, zeide hij, der regering van zekere zijde dwang aandoen, opdat zij zich in den strijd in Amerika menge, of althans iets zal doen om de ongelegenheden onzer katoen-industrie te verhelpen. Ik heb echter een te hoogen dunk van het gezond verstand en de vastheid van beginselen van de regering en het parlement, om te gelooven dat zij aan zulk een aandrang zouden toegeven. Het is onze pligt in dezen strijd geheel en al neutraal te blijven en nog wel niet alleen neutraal te handelen, maar ook wat betreft onze beraadslagingen, hoe vriendschappelijk die ook gemeend mogen zijn, een neutraal standpunt te bewaren. Want in het beste geval zouden zij geen nut stichten en waarschijnlijk daarentegen slechts als een ongevraagde inmenging beschouwd worden.

De redevoering, welke generaal Peel, minister van oorlog onder het laatste ministerie-Derby, voor zijne kiezers te Huntingdom gehouden heeft, verdient eveneens opmerking. Hij zeide daarin o. a. het volgende: Men beweert dat er geen groot verschil van meening meer onder onze politieke partijen bestaat. Dat is waar in zoover daarmede het tegenwoordige kabinet bedoeld wordt, want dit bevat mannen van alle partijen in zich en ik beschouw den edelen lord, die aan het hoofd der regering staat, als den vertegenwoordiger der conservatieve belangen en beginselen in dit kabinet. Zoolang hij dit standpunt blijft bewaren, zal hij geen feitelijke oppositie ontmoeten; verwonderlijk echter blijft het, hoe dit uit oude en jonge whigs, uit Peelisten en radikalen zamengestelde kabinet, bestaan kan. Het laat lich slechts daardoor verklaren, dat het aan geen kabinet tegenwoordig mogelijk is in de hoofdzaken een anderen weg in te slaan dan dien, welke door het gehecle land duidelijk als de beste verklaard is. Overigens is het onderscheid tusschen conservative en radikale grondstellingen thans feitelijk even zoo groot als vroeger. Bij kalm weder kan men de bekwaamheid van den stuurman niet herkennen. Komen echter stormen opdagen en wordt de zee ontstuimig, dan zal men naar ik geloof, spoedig tweedragt onder de bemanning van het schip van den staat bespeuren. Thans prijzen de liberalen de buitenlandsche politiek van het kabinet nog, maken vergelijkingen van lord Derby en lord Palmerston, en zijn trotsch op den hoogen rang en den grooten invloed welken ons land bij de overige staten inneemt. Ja, Engeland wordt in het buitenland wegens zijne magt en zijn rijkdom geacht en gevreesd, maar ook gehaat en verafschuwd door iedere natie. Men (graaf Russell) heeft ons onlangs gezegd, dat wij ons niet op de Fransche alliantie moesten verlaten, maar ook naar andere alliantien omzien. Nu verzoek ik u echter mij een enkel land te noemen, dat niet liever eene alliantie met Frankrijk dan met ons zou sluiten. Van waar dit algemeen wantrouwen? Uit naijver jegens ons of omdat wij ons te veel op ons zelven laten voorstaan? Van staten geldt hetzelfde als van particuliere zaken. Wie niet bereid is zijne meening met den degen te verdedigen, late het achterwege zich in den twist van andere lieden te mengen. En hoewel ik even hoogen prijs stel op de eer van Engeland als iemand anders, veroorloof ik mij toch de bescheiden vraag of wij aan eer en voordeel rijker geworden zijn, doordien wij ons in alle voorkomende geschillen mengen en ten allen tijde met groote aanmatiging optreden. Zekerlijk wordt diegene het meest geacht, die wanneer hij in een gedrang raakt, zorgvuldig vermijdt de personen regts en links op de voeten te trappen. (*Bijval en teekenen van vrolijkheid.*) De generaal sloot met eene lofrede op het Lagerhuis.

De heer Dunlop, liberaal vertegenwoordiger van Greenock, heeft zijne sympathie voor Pruissen aan den dag gelegd, welken staat hij aan het hoofd van Duitschland wenschte te zien, terwijl hij het herhaaldelijk betreurde, dat de betrekkingen tusschen Engeland en Duitschland niet zoo hartelijk waren als dit wel behoorde. De heer Onslow, parmentslid voor Guildford, verklaarde een ijverig aanhanger van Bright en Cobden te zijn; hij raadde eene politiek van noninterventie aan en zeide ten slotte: Ik zie overal voorteeken van oorlog, maar niet van een Engelschen oorlog. Ik ben van meening, dat in het vooruitzigt van een oorlog in Hongarije zal uitbarsten, doch Engeland zal zich in den vrede verheugen.

— In de militaire akademie te Woolwich heerscht sedert eenige dagen een oproerige geest. De kadetten zijn namelijk ontevreden over eene verkorting van hunne vrije uren, als ook over de hoeveelheid en de kwaliteit van eenige vivres, terwijl zij er ook over klagen, dat zij in velerlei opzigt niet als *gentlemen* behandeld worden. Ten einde van hunne grieven te doen blijken, namen zij de toevlugt tot verschillende manifestatien. In de eerste plaats wierpen zij een voor het akademiegebouw geplant kanon (eene trofee uit den slag van Waterloo), in de gracht welke het gebouw omgeeft: terwijl zij in de tweede plaats eenige andere stukken geschut met de halfpondsbrooden laadden, welke sedert eenigen tijd een gedeelte van hun ration uitmaken. Eenige der belhamels werden gestraft, waarvan echter het gevolg was, dat den volgenden avond bij den gouverneur de vensterruiten werden ingeslagen. Alsnu werd eindelijk eene commissie benoemd om de grieven der kadetten te onderzoeken.

— Sedert eenigen tijd is het aantal faillissementen in Engeland zeer toegenomen, hoewel zij zich nog weinig tot den groothandel bepalen. De *London Gazette* maakt thans 78 faillissementen bekend, hetgeen ongetwijfeld een groot getal in ééne week is. De ongunstige staat van den handel ten gevolge van den oorlog in Amerika, draagt natuurlijk veel bij tot dit verschijnsel; maar men doet verkeerd wanneer men het geheel en al op rekening van dien oorlog stelt. De Engelsche *Economist* wijdt daaraan een artikel en zegt, dat de vele faillissementen die tegenwoordig plaats hebben, deels ook het gevolg is van de nieuwe wet op de faillissementen. Thans toch is de failliet verklaring niet meer onherroepelijk. Indien de schuldeischers het goedvinden, kunnen zij het faillissement te niet doen en de liquidatie onderling regelen. Dat is een voorregt, hetwelk het cijfer der faillissementen moet vermeerderen. Voorts kunnen, volgens de nieuwe wet, particulieren of niet-handelaren even goed failliet verklaard worden als kooplieden, en men heeft de lijst van deze week slechts in te zien, om zich te overtuigen van welken invloed die bepaling is op het totaal cijfer. Op die lijst toch komen voor: een advocaat, een gepensioneerd officier, een schoolmeester, een machinist, twee kantoorbedienden, enz. Een en ander neemt echter niet weg, dat de *Economist* den tegenwoordigen staat van den handel in Engeland veel ongunstiger acht, dan in de laatste jaren het geval was.

— Er is te Londen eene maatschappij opgerigt, met het doel den onderzeeschen telegraaf naar Indie, die drie jaren geleden voor een deel gelegd werd en welke onderneming toen mislukt is, te herstellen. Men hoopt enkele stukken van den kabel geheel ondeschadigd terug te vinden. Het kapitaal zal uit £ 100,000 in aandeelen van £ 2 bestaan.

FRANKRIJK.

In den *Moniteur* leest men het volgende:

„Eene door verschillende bladen gevoerde polemiek zoude ten gevolge kunnen hebben dat de publieke opinie ten aanzien van de politiek der regering van den keizer op een dwaalspoor werd gebragt. De veranderingen, welke in de inwendige inrigting van zekere bladen zijn tot stand gekomen, zouden voldoende zijn, om aan te toonen, dat de regering vrij blijft van elke solidariteit in het geschrijf der bladen, dat alleen uit eigen beweging geschiedt. Om een einde te maken aan alle verkeerde commentarien wordt hierbij herinnerd, dat de *Moniteur* het eenige orgaan is, dat door de regering wordt uitgegeven en dat in Frankrijk geen enkel half officieel blad bestaat."

— De *Moniteur* bevat het volgende berigt:

Aangezien de buitenlandsche drukpers vele commentarien gemaakt heeft, uithoofde van de verschijning van eenige Fransche gendarmes en soldaten in het dorp Cressonnières, in het Dappenthal, acht men het niet ongeraden de feiten in hun waar licht te stellen. Wij zijn nog niet naauwkeurig ingelicht nopens het incident, maar wij kunnen verzekeren, dat de regering des keizers nimmer het denkbeeld heeft gehad, om door middel van eene militaire bezetting op gewelddadige wijze eene kwestie van grondgebied te beslissen, die sedert 1815 tusschen Frankrijk en Zwitserland hangende is. Reeds sedert geruimen tijd werd het Dappenthal stilzwijgend als *neutraal* gebied beschouwd, op welke neutraliteit de regering van Waadtland inbreuk heeft gemaakt, toen zij een Franschman in hechtenis liet nemen. De keizerlijke regering was voornemens tegen deze schennis van den status quo te protesteren, door te kennen te geven, dat, zoo de Waadtlandsche gendarmes andermaal zoodanige handelwijze pleegden, Frankrijk zich daartegen zou verzetten. Daar nu ook de regtbank van Nyon een Franschman veroordeeld had, beoogde de regering met de zending van eenige militaire magt, niets anders dan de gevangenneming van haren onderdaan te beletten. De zaak heeft dus die gewigtige beteekenis niet, welke men daaraan heeft willen toeschrijven. Wij twijfelen mitsdien niet of de openhartige ophelderingen, gewisseld met den bondsraad, zullen die kwestie terugbrengen tot haar waar standpunt en eene schikking voorbereiden, die een einde maakt, aan conflicten, welke een gevolg moesten zijn van slecht geregelden toestand.

— Bij al hetgeen men tegenwoordig hoort over de zaak van het Dappenthal, blijft het natuurlijk de hoofdvraag, in hoeverre Frankrijk al dan niet geregtigd zou zijn tot eene militaire bezetting van dat terrein. De *Temps* vestigt daarop thans bepaaldelijk de aandacht. Het Dappenthalt, — zoo leest men in dit blad, — hetwelk op de landkaarten als tot het Zwitsersch grondgebied behoorende staat aangeteekend, is eene plek gronds van niet meer dan ongeveer 2000 hectares, gelegen aan de oostelijke helling van de Jura, aan den voet van de Dole, zijnde de hoogste bergspits van deze keten. Het terrein wordt doorsneden door twee wegen, de een, loopende van het meir van Genève naar het fort des Rousses, vormt de verbinding tusschen Frankrijk en Zwitserland; de andere loopt van het genoemde fort naar la Faucille. Als het eenige punt van gemeenschap tusschen de landstreken van Gex en les Rousses, is deze laatstgenoemde weg, zoowel in vredes- als in oorlogstijd voor Frankrijk van het hoogste belang, waarom er dan ook reeds sedert lang pogingen zijn aangewend om het binnen de Fransche grenzen te trekken. Vroeger behoorde het bepaaldelijk tot de Zwitsersche republiek, en ofschoon deze het in 1802 afstond, zorgde zij evenwel in 1814, bij het eerste Parijsche tractaat, dat zij het terug kreeg hetwelk in art. 75 van de slotacte van het Weener tractaat nader werd bevestigd, met de bepaling: „Het Dappenthal hetwelk een gedeelte van het kanton Waadt uitmaakte, wordt aan dat kanton teruggegeven." Bij het tweede Parijsche tractaat werd Frankrijk tot nieuwe opofferingen ten voordeele van Zwitserland genoodzaakt, maar juist ten gevolge daarvan kwamen de vier groote mogendheden overeen, om de eischen van het Fransche gouvernement op het bezit van het Dappenthal te ondersteunen. Zij deden dit in hare collective nota van den 19den November 1816, waarin zij die eischen gegrond verklaarden, uit aanmerking van de veel belangrijker territorien, welke Frankrijk bij het genoemde tweede Parijsche tractaat aan den Zwitserschen bond had afgestaan. In die nota staat evenwel duidelijk, dat de Zwitsersche gevolmagtigde te Parijs niet gemagtigd was om een voorstel tot afstand van het Dappenthal namens zijne regering aan te nemen, en dat daardoor het voorstel zelf ook niet in het tractaat beschreven staat, maar dat de mogendheden om die reden eene overeenkomst sloten, strekkende om den afstand van de Zwitsersche regering te verkrijgen. En inderdaad, de mogendheden deden dit ook, maar eerst drie jaren later en zonder het gewenschte resultaat. Ten aanzien van het bezit van het terrein heeft dus Zwitserland het formeele regt, de letter der tractaten in zijn voordeel, terwijl Frankrijk zich alleen kan beroepen op de collective verklaring der groote mogendheden. Vandaar dat Frankrijk den Zwitserschen bond steeds heeft belet eene volledige souvereiniteit over het Dappenthal uit te oefenen, terwijl daarentegen Zwitserland altoos heeft verklaard zich dat regt voor te behouden en het niet te zullen afstaan. Herhaaldelijk hebben daarover, sedert 1816, onderhandelingen tusschen de beide partijen plaats gehad, doch die zijn althans vruchteloos afgeloopen. Wel scheen het in 1858 dat de zaak eindelijk tot eene definitieve beslissing zou komen, doordien Frankrijk met vrij aannemelijke voorstellen voor den dag kwam; het verlangde namelijk eene verdeeling van het betwiste terrein en het bood buitendien dan nog voor het door Zwitserland daarvan af te stane gedeelte eene schadevergoeding van 350,000 francs. Doch dit voorstel werd, grootendeels uit overweging van strategische belangen, van de hand gewezen. Het spreekt intusschen van zelf dat zulk een toestand meermalen aanleiding moest geven tot een conflict, en de thans daaromtrent bestaande moeijelijkheden zijn dus eigenlijk niets nieuws. Zullen zij nu eindelijk uit den weg geruimd worden? De tijd zal het leeren!

— Bij het gouvernement houdt men zich onledig met een plan tot oprigting van een kamp, uitsluitend voor kavallerie, in een onzer zuidelijkste departementen, namelijk in de vlakte van Marignane. Aan eenige militaire autoriteiten is de noodige last gegeven om dienaangaande onderzoek te doen en zoo spoedig mogelijk haar rapport in te dienen. Wordt dit plan verwezenlijkt, dan heeft onze regering aan de Middellandsche Zee altoos een armeecorps ter harer beschikking, om ook aldaar in alle eventualiteiten ten spoedigste te kunnen voorzien.

— In den *Moniteur* leest men het volgende:

Bij de plegtigheid van de uitreiking van den kardinaalshoed aan den aartsbisschop van Chambéry, heeft de apostolische ablegaat de volgende aanspraak tot den keizer gehouden. Het opperhoofd der kerk heeft zich, in weerwil van de smart, welke hij ondervindt door de overbekende wederwaardigheden welke hem treffen, gelukkig geacht aan de wenschen des keizers te gemoet te komen, door den aartsbisschap van Chambéry tot kardinaal te benoemen. De ab-legaat eindigde met den wensch te uiten, dat, met meer en meer de godsdienst en den paus te beschermen, hij daarbij den goddelijken bijstand moge ondervinden.

De keizer zeide in zijn antwoord, dat hij zich zelven geluk zoude wenschen over het voortduren van de goede verstandhouding, welke tusschen de kerk en zijne regering moet bestaan. Deze zoo noodige verstandhouding zou zich niet beter kunnen openbaren dan door de aanneming van de welwillende voorstellen der Fransche regering, welke altijd eerst na rijp beraad gedaan worden. De keizer eindigde met de opregtheid zijner wenschen en gevoelens voor het eerwaardig hoofd der kerk in herinnering te brengen.

De kardinaal aartsbisschop van Chambéry heeft in zijn aanspraak tot den keizer de diensten opgesomd, door den keizer aan de kerk bewezen en betoogde, dat de omstandigheid dat hij voor den pauselijken stoel de stad Rome en een gedeelte zijner staten heeft bewaard, de erkentelijkheid van alle Katholijken had opgewekt.

De keizer antwoordde: Ik stel er prijs op mijne achting en sympathie te betuigen voor de geestelijkheid van Savoye, die hare verknochtheid aan Frankrijk en hare gehechtheid jegens mijn persoon heeft aan den dag gelegd. Ik heb met aandoening de eenvoudige en treffende woorden gehoord, waarin gij mijne bemoeijingen in het belang van het welzijn der godsdienst en de welvaart der nieuwe provincien op den regten prijs stelt.

— Bij Dentu is eene nieuwe brochure verschenen, wier inhoud te meer aandacht verdient, daar, zoo als bekend is, op de uitgave van dergelijke vlugschriften door de regering thans meer dan ooit, oog wordt gehouden. De tekst is: *Engeland, Oostenrijk en de bezoeken te Compiègne.* Zoo als te denken was, noemt de schrijver zich niet, en vergenoegt zich met niet onduidelijk te laten doorschemeren, dat ze van hoogerhand in de pen werd gegeven. Na eene vrij levendige schets van Oostenrijk's en Engeland's tegenwoordigen toestand, komt de auteur geleidelijk op de bezoeken, door de koningen van Pruissen en der Nederlanden, te Compiègne gebragt, en beweert dat veeleer politieke bedoelingen, dan wel beleefdheidsvormen, daartoe aanleiding hebben gegeven, voor welk beweren hij grond meent te vinden in het feit, dat die zamenkomsten tot zeer belangrijke resultaten moeten hebben geleid. Die resultaten zouden de volgende zijn: tusschen Frankrijk en Pruissen, en Frankrijk en Nederland, zouden zoo spoedig mogelijk handelsverdragen worden gesloten; de Sleeswijk-Holsteinsche kwestie zou in der minne worden geschikt; de liberale staten van het Noorden, Pruissen, de Nederlanden en Zweden, zouden in de groote politieke vraagstukken van den dag, ééne lijn trekken; Pruissen, dat met der tijd aan het hoofd van Duitschland moet staan, zou ten behoeve van Frankrijk van de vestingen Landau en Saarlouis afstand doen, en omtrent een afstand van Luxemburg zich met de Nederlandsche regering verstaan.

De hoofdinhoud komt ongeveer op het bovenstaande neêr, hoewel nog meerdere gegevens van dien aard daarin worden besproken. Indien men zich mag veroorloven eene korte kritiek op deze brochure te leveren, zou men zeggen dat dit geschrijf zelfs niet half officieel is, maar geene meerdere waarde heeft als alles wat in een studeervertrek door eene pen wordt geschreven die door Dentu betaald, op hoogen toon meeningen en denkbeelden oppert, zonder er zich om te bekreunen, of die later van regeringswege worden tegengesproken.

't Moge waar zijn dat Pruissen thans reeds den eersten rang onder de Duitsche staten bekleedt, daar Oostenrijk, door inwendige verdeeldheden geschokt, daarop wel niet langer aanspraak kan maken, maar Pruissen verliest die gunstige positie onmiddelijk, zoodra het slechts een duimbreedte Duitsche grond aan Frankrijk, of aan wien dan ook, afstaat. Het schijnt zeker te wezen, — want zelfs de Deensche bladen verklaren eenstemmig, dat men vóór 25 Januarij a. s. eene vereeniging der hertogdommen mag te gemoet zien, — dat de Sleeswijk Holsteinsche kwestie, langs den minnelijken weg zal worden opgelost, maar het is tevens waar, dat Engeland's invloed dien weg heeft gebaand. Nergens echter minder dan in de Nederlanden zelve, zal men geloof slaan aan de bewering, dat door den koning, Luxemburg ten behoeve van Pruissen, ooit zal worden afgestaan. Wat echter de meeste waarschijnlijkheid voor zich heeft, is des schrijvers stelling, dat handelsverdragen eerstdaags tusschen de betrokkene regeringen zullen worden gesloten, en men besloten heeft ten opzigte der vraagstukken van den dag, eene gedragslijn te volgen, zoolang ten minste elks bijzonder belang, daartoe geen hinderpaal in den weg stelt.

— De generaal Goyon is bij uitstek gunstig door den keizer ontvangen, als belooning voor den tact, waarmede hij tot dusver aan de vele moeijelijkheden te Rome het hoofd heeft geboden, heeft de keizer hem den titel van generaal en chef geschonken.

— De *Moniteur* bevat een uitvoerig berigt omtrent het bal, dat door den hertog van Magenta, ter eere van den koning en koningin van Pruissen, te Berlijn gegeven is. De koning moet over de ten toon gespreide pracht als het ware verrukt zijn geweest. Bij het souper vroeg hij eenige oogenblikken na plaats

te hebben genomen pen en papier en schreef de volgende dépêche:

„Een kwartier na middernacht.

„De koning van Pruissen aan den keizer der Franschen.

„Ik dank Uwe Majesteit voor het prachtige feest, dat de ambassade ons op dezen oogenblik geeft. „WILHELM."

DUITSCHLAND.

Uit Weenen ontvangt men den volledigen tekst van een brief van den prins-primaat aan den kanselier van Hongarije waarin hij weigert mede te werken tot het heffen van belastingen en rekruten, zoolang zoowel het eene als het andere blijft geschieden op onwettige wijze. Dit vrij uitvoerige stuk is in ernstigen toon gesteld, wijst op de onwettige handelingen, door de regering te Weenen jegens Hongarije begaan, betwijfelt of een rekruut, die snikkend getuige is geweest van het geweld, zijnen ouders aangedaan ter zake der belastingen, en die thans met dwang wordt ingelijfd, wel iemand zal wezen, op wien men kan vertrouwen, wijst op al het geklag, reeds in den laatsten tijd in Hongarije opgegaan over de inconstitutioneele regeringsdaden, betuigt bij herhaling zijne trouw aan den koning en zijne vaderlandslievende bedoelingen en noodigd den keizer dringend uit, zich vrij van alle antinationale en met de Hongaarsche wetten strijdigen invloed, in onmiddelijke aanraking te stellen met Hongarije zelf en waarborgen te geven voor de Hongaarsche grondwet. Reeds weet men, dat de keizer daarop heeft geantwoord, dat hij thans niet naar Pesth kon komen; dat weder hooge Hongaarsche beambten hun ontslag hebben genomen en anderen zijn ontslagen; dat alle openbare vergaderingen in Hongarije zijn verboden, terwijl al de provinciale hoofdambtenaren aldaar met den prins-primaat hebben verklaard, tot het heffen van rekruten niet te zullen medewerken.

De Weener *Presse* maakt, naar aanleiding van dit document, de volgende aanmerking: „Het is een verschrikkelijke kreet dien Hongarije tegen de regering doet hooren. Een land waar men zulk een taal tegen de regering voert, kan kwalijk tot rust gebragt worden door het middel van prefecten in den zin van den heer von Schmerling. Maar wij vreezen dat ons slechts eene keuze tusschen dit middel en nog erger overblijft."

Een adres van den Hongaarschen raad van stadhouderschap aan den keizer, om persoonlijk naar Ofen te komen een aartshertog tot stadhouder te benoemen, wordt te Weenen zeer ongunstig beoordeeld, hoewel men den inhoud van het adres nog niet geheel kent. Men ziet eensdeels hierin de strekking om den keizer aan den invloed van zijn ministerie, dat men als een *vreemden* raad beschouwt, te onttrekken, en voorts ziet men in het tweede verzoek het beginsel van de wetgeving van 1848 doorstralen; dat is, men wil in Hongarije een *alter ego* des keizers, wanneer deze zich in het *buitenland*, zoo als men Oostenrijk in Hongarije beschouwt, bevindt. Het denkbeeld dat Hongarije alleen met Oostenrijk verbonden is in den persoon des keizers of in de leden zijner dynastie, gelijk dit in het bekende adres van den heer Deak ontwikkeld was, ligt hieraan ten grondslag. Tot welke ongerijmdheden het verzoek van Hongarije voorts aanleiding geeft, kan men opmaken uit het berigt der *Oosterr. Zeitung* die ronduit zegt dat men den keizer opligten te Ofen zoolang gevangen wil houden, tot dat de Hongaren zich van het staatsverband losgescheurd hebben. Zulke beweringen kunnen niet anders dan de verbittering tusschen de wederzijdsche partijen doen toenemen.

Aan alle geruchten nopens eene bijeenkomst tusschen den keizer van Oostenrijk en den koning van Pruissen, is thans de bodem ingeslagen door eene verklaring in de officieele *Wiener Zeitung*, dat ze hoegenaamd geen grond hebben. Of evenwel eerstgemelde daartoe het terrein niet gepolst heeft, doch zonder het gewenschte gevolg, omdat koning Wilhelm bevroedt dat politieke doeleinden hierbij in het spel zijn en zich tot niets heeft willen verbinden, — ziedaar eene vraag, die men wel geregtigd is te doen.

— De rust is dezer dagen te Berlijn herhaaldelijk gestoord geworden. De ongeregeldheden zijn eerst ontstaan, doordien een werkman in de zoogenaamde Köningsmauer, een zeer ter slechter naam staande straat, zijne vroeger van hem weggeloopen vrouw ontmoette, hetgeen aanleiding tot ergerlijke tooneelen gaf. Des avonds keerde de man met zijne kameraden terug om het huis, waarin de vrouw zich bevond, binnen te dringen, waarin zij alles vernielden. De aangevallenen kregen spoedig hulp, hetgeen mede het geval was met de aanvallers, zoodat weldra eene algemeene vechtpartij ontstond, en de inmiddels toegesnelde policie gebruik van hare wapens moest maken. De steeds vermeerderende aanvallers werden door de policie uit de de Köningsmauer naar de aangrenzende straten en van daar naar het Alexandersplein verdreven, waar zij echter den strijd tegen de policie met straatsteenen enz. hardnekkig voortzetten. Eerst ten 2 ure 's morgens was de policie meester van terrein, nadat zij de aanvallers van alle zijde omsingeld had. Natuurlijk werden aan beide kanten verscheidene personen gewond; gelukkig echter niemand gedood. Van verschillende huizen in de Köningsmauer zijn de deuren en vensters vernield.

Den volgenden dag herhaalde zich deze ongeregeldheden, hoewel in geringer mate dan den vorigen dag. Zoodra het donker werd, verzamelden zich op het Alexandersplein en in de nabij gelegene straten een aantal personen uit de heffe des volks, die geneigd schenen buitensporigheden te plegen. Het waren meestal jongelingen van 17 à 20 jaren, die in hoopen van 50 à 100 vereenigd, onder geschreeuw en gefluit de straten doortrokken, de policie, die tot herstel der orde verscheen, spottend ontvingen en met steenen wierpen, en zich ten slotte nagenoeg op een punt vereenigden. Nadat verscheidene policieagenten gekwetst waren, vond men het raadzaam met de blanke sabel tegen de onruststokers te ageren. Het gevolg hiervan was dat de straten weldra gezuiverd werden van het gepeupel. Verscheidene personen uit de menigte gewond en veertien in arrest gebragt. Ten 10 ure was de rust overal hersteld.

De *Volkszeitung* zegt zeker te weten, dat bij deze ongeregeldheden, niet alleen vele soldaten met de opgewondene menigte ééne lijn hebben getrokken, en aan 't gepleegde geweld medepligtig zijn geweest, maar zelfs door hen, onderscheidene belhamels aan de policie onttrokken, en in de Alexanderskazerne in veiligheid gebragt zijn.

— Geen nacht — aldus wordt uit Warschau geschreven — gaat er thans bijna voorbij, dat er geen huiszoekingen en arrestatien plaats hebben, terwijl die maatregelen thans ook veel meer in de provincien genomen worden dan vroeger. In de hoogere standen zijn vele personen aangewezen, die in geen geval; en dus ook niet bij het bezit van een geregelden pas, Warschau mogen verlaten. Een aantal ten gevolge der demonstratie op 15 October gearresteerde jongelieden zijn uit de citadel naar het militair dépôt te Praga gebragt, om van daar, nadat hun de kruin glad geschoren was, verder naar Rusland getransporteerd en bij het leger ingelijfd te worden. Het behoeft ter nauwernood gezegd te worden, dat die personen, welke tot militaire dienst gedwongen zijn, nimmer avancement kunnen maken, terwijl voorts hun diensttijd onbepaald is. Over het algemeen vreest men voor zware straffen van de gearresteerde personen en vooral van die uit den geestelijken stand.

ITALIE.

Volgens eene correspondentie uit Turin heeft de baron Ricasoli, — omdat hij ten gevolge der houding van het Fransch gouvernement verhinderd wordt de Romeinsche kwestie door te zetten en zich aan den anderen kant niet kan vereenigen met de zienswijze van hen die de Venetiaansche kwestie op den voorgrond willen stellen — besloten om zich uitsluitend te wijden aan de binnenlandsche organisatie des rijks, gelijk het thans bestaat. Het is voor hem maar de vraag of die verandering houdbaar is; dat wil zeggen: of er vooruitzigt bestaat om met eenig succes ééne voldoende organisatie tot stand te brengen, zoolang Italie niet tot een geheel is geconstitueerd. Het is te verwachten, dat dit eene der eerste vragen zal zijn, die hem door het Italiaansch parlement zullen worden voorgelegd, terwijl de discussien over die vraag wel eens het lot van het Turinsche kabinet zouden kunnen beslissen. Doch wat daarvan zij, zooveel is zeker, dat de beweging, die zich thans Venetie tot hoofddoel stelt, zich meer en meer begint uit te breiden, waartoe natuurlijk niet weinig wordt bijgedragen door manifesten van Kossuth en andere hoofden der Hongaarsche emigratie. Volgens de *Diritto* zou generaal Turr, ten gevolge eener conferentie met een hooggeplaatst persoon, naar Caprera zijn vertrokken, om met het oog op zekere eventualiteiten, die zich tegen het voorjaar kunnen opdoen, zich met Garibaldi te verstaan. Het blad zegt er evenwel niet bij, wie die hooggeplaatste persoon is, of welke eventualiteiten het op het oog heeft.

Een Italiaansch dagblad de *Monarchia Nazionale* beweert, dat Garibaldi door tusschenkomst van zijn vriend Turr, aan het centrale committé tot bevordering van Italie's eenheid, heeft doen weten dat hij voorshands aan geene beweging ten gunste der inlijving van Rome en Venetie denkt, hierbij den raad voegende om middelerwijl op eene algemeene wapening bedacht te zijn, ten einde het groote werk eenmaal volbragt worde.

Van waar die ommekeer in de gevoelens van Garibaldi? want ofschoon hij zich van alle verdere beweging is blijven onthouden, heeft hij evenwel tot dus verre die leer niet gepredikt. Het was bij hem meer eene onderwerping aan een magtiger wil, waarin hij zich, zijns ondanks, schikte. Is het diezelfde wil welke nu weder invloed op hem uitoefent, nu de openbare opinie de aandacht begint te vestigen op de Venetiaansche kwestie? Is 't het bezef dat Italie nog niet sterk genoeg is, om den strijd tegen Oostenrijk te wagen? of zijn hem welligt heimelijk zekere mededeelingen gedaan, die het verschiet hem in een gunstig licht doen stellen? Wie weet het? doch het zijn vragen die onwillekeurig opkomen als de mededeeling van de *Monarchia Nazionale* echt is. Welligt kunnen de nadere tijdingen eenig licht over de zaak verspreiden.

In tegenspraak met het bovenstaande beweren sommigen, dat Ricasoli voornemens is de teugels van het bewind neder te leggen, en dat dit geschieden zal, zoodra hij gevolg zal hebben gegeven aan zijn voornemen, om de geheele diplomatieke correspondentie over de Romeinsche kwestie aan het parlement over te leggen, 't geen zoo als men weet, tegen 20 dezer is bijeen geroepen. Inmiddels verzuimt hij niets, wat strekken kan, om de heethoofden, die nu, in vereeniging met de Hongaren, Oostenrijk in Venetie willen aanvallen, het verkeerde van dat plan onder het oog te brengen. De *Opinione*, het bekende organ van het ministerie, laat bij herhaling uitkomen, dat men daardoor aan Oostenrijk maar aanleiding tot een oorlog zou geven, waartegen Italie nog niet opgewassen is.

— De Italiaansche dagbladen deelen den tekst mede van twee brieven van Kossuth, waarin deze dringende noodzakelijkheid tracht aan te toonen van eene aansluiting der Italianen bij de zaak van Hongarije, tot eene gezamenlijke revolutionnaire beweging tegen Oostenrijk en een aanval op het Venetiaansch gebied.

De conclusie van een dezer brieven, geheel met die van den ander overeenkomende, luidt als volgt:

„Venetie is niet te koop en Oostenrijk zal het niet verkoopen. Van de zijde van Italie zou het eene dwaasheid zijn, dat gebied te willen koopen.

Men spreekt van eene schadeloosstelling aan Oostenrijk, door toevoeging van grond naar den kant van het oosten. Maar in onzen tijd kan men niet over de volken beschikken, zonder vooraf hun wil te raadplegen en de oostwaarts gelegen bevolkingen willen niets van Oostenrijk weten. De Serviers, even als de bevolking van Bosnie en de Herzegowina, zouden liever Beëlzebub dan de keizer van Oostenrijk tot souverein hebben.

„De Venetiaansche kwestie kan dus alleen door de kracht der wapenen beslist worden.

„Men vraagt misschien, wat er dan gedaan moet worden. Daarop zal ik antwoorden.

„Het oorspronkelijke plan, strekkende om Italie van het bezit van Rome te verzekeren, alvorens tot de vrijmaking van Venetie over te gaan, — dat plan moet thans in een omgekeerde orde worden voorgesteld. De kwestie van Venetie moet op den voorgrond geplaatst en onder medewerking van Hongarije opgelost worden.

„Doch men moet hierbij niet uit het oog verliezen, dat hetgeen van daag mogelijk, ik geloof zelfs *zeker* is, na verloop van eenige maanden ten eenmale onmogelijk kan zijn.

„Wanneer Italie, ingeval het er in slaagt de Napelsche reactie te bedwingen en de driekleurige vaan op het Capitolium te plaatsen, de ondersteuning der Hongaren mogt verliezen, dan zou het niet alleen nooit in het bezit van Venetie komen, maar het zou waarschijnlijk Rome, Napels en nog veel meer verliezen.

„Daarentegen zal, door de bevrijding van Venetie en de vernietiging van Oostenrijks magt in Hongarije, de reactie tegelijker tijd in het Napelsche en te Rome bedwongen worden.

„Derhalve: Venetie op den voorgrond! Dat is mijne leus. Ontbreekt het u aan genoegzame krachten? Wendt u dan tot Hongarije; het zal u die krachten geven en het zullen aanzienlijker krachten zijn dan die van eenige andere mogendheid.

„Venetie op den voorgrond! Dan zult gij te Parijs ook op geene moeijelijkheden stuiten!

„Venetie op den voorgrond! Anders kan Hongarije verloren zijn en dan is de toekomst van Italie onzeker, omdat Italie alsdan zal gebragt zijn tot het alternatief: *reactie* of *revolutie*, terwijl Oostenrijk zoowel van de eene als van de andere zou weten partij te trekken. Ik herhaal het dus nogmaals: Venetie op den voorgrond!""

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot den 26sten October. Behalve eenige minbeduidende schermutselingen in Missouri en Kentucky, hebben er geen belangrijke militaire operatien plaats gehad. De lang verwachte veldslag aan de Potomac heeft vooralsnog niet plaats gegrepen, ofschoon die gebeurtenis bij herhaling door de New-Yorksche bladen als onvermijdelijk werd voorspeld. De heer Seward wendt, volgens particuliere inlichtingen, al zijn invloed aan om dien veldslag uit te stellen en reeds zou hij, naar men wil, den president Lincoln en generaal Scott tot zijne gevoelens daaromtrent hebben overgehaald. Generaal M'Clellan schijnt integendeel zeer ongeduldig te worden, en zelfs verzekert men, dat hij tegen den wil van den president en diens raadgevers heeft besloten, een aanval op de Zuidelijken te beproeven. Onder tusschen in den 21sten tusschen de voorhoede der noordelijke troepen onder generaal Stone, en eene afdeeling zuidelijken onder generaal Evans bij Leesburg een veldslag geleverd. Eerstgemelden waren ten slotte gedwongen het veld te ruimen en over de Potomac terug te trekken; zij verloren 600 dooden waaronder generaal Baker; het verlies der zuidelijken is niet bekend. Nadat de Noordelijke troepen versterkingen ontvangen hadden, rukten zij nogmaals tegen Leesburg op, doch trokken weder naar Maryland af, daar twee vijandelijke kolonnes tegen hen avanceerden.

Het berigt der zuidelijken aangaande het gevecht bij New-Orleans was zeer overdreven. De noordelijken verloren noch schepen, noch manschappen.

De zuidelijken zijn naar Sante Rosa teruggetrokken. Generaal Price trekt, naar men zegt, mede terug.

Eene uit 80 schepen bestaande met 500 stukken geschut uitgeruste vloot, welke 30 à 40,000 man aan boord heeft, zou den 27sten Hampton verlaten om eene expeditie te ondernemen.

De Beneden-Potomac is geheel en al gesloten en de batterijen der zuidelijken bestrijden de punten der rivier beneden Washington; in laatstgenoemde plaats heerscht eenige bezorgdheid wegens den gebrekkigen toevoer van fourrage, welke tot nu toe langs de Potomac plaats had.

De Washingtonsche correspondent van de *New York Tribune* meldt, dat de regering der Unie besloten heeft in den omtrek van Washington kazernes voor 60,000 man te laten bouwen.

— De heer Seward, secretaris van staat, heeft eene gewigtige circulaire gerigt aan de gouverneurs der respective staten, welke aan de Unie getrouw zijn gebleven. Hij verklaart dat aangezien de oproerlingen partij trachten te trekken van de ongelegenheden, waarin de landbouw en handel der vreemde mogendheden, door hun opstand geraken, en ijverige pogingen aanwenden ten einde door die vreemde mogendheden als een onafhankelijken staat te worden erkend en daardoor het bondsgouvernement in moeijelijkheden te wikkelen met bevriende natien, het noodzakelijk is, met het oog op oorlogzuchtige eventualiteiten, dat die staten al de havens, zeekusten en meiren in volkomen staat van verdediging stellen. De fondsen voor dat doel vereischt, moeten zegt hij, door de wetgevende magt der respective staten worden toegestaan, daar het congres geene gelden voor die werken heeft aangewezen. Niettemin is hij overtuigd dat het congres die uitgaven zal restitueeren.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 8 November.

De stemming aan onze koloniaal-waren-markt blijft in het algemeen vrij gunstig en zou welligt in sommige hoofdartikelen tot meer belangrijken handel en verdere prijsverhooging aanleiding hebben gegeven, ware het niet dat nog altijd zoovele ongunstige omstandigheden — zoo als de buitengewone geldschaarschte in Frankrijk en de voortdurende onzekerheid omtrent de oplossing der verschillende staatkundige moeijelijkheden — aan het herstel van vertrouwen in den weg stonden en een ieder van het ondernemen van belangrijke operatien weerhielden.

KOFFIJ *is sedert het bekend worden van den zoo geringen eelen voorraad zeer willig en wordt thans* 1 *à* 1½ *c. hooger gehouden. Van* RIJST *werden een paar partijen uit de* 1 *e. hand tot zeer fermen prijs afgedaan.* KATOEN *is in navolging der hoofdmarkten kalmer gestemd.* THEE, Oost-Ind. HUIDEN *en* INDIGO *zeer vast op ongeveer vorige prijzen.* SPECERIJEN *en* ARAK *stil.* Banca TIN *f* 1 *hooger gehouden.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Per telegraaf via Soerabija zijn de volgende tijdingen ontvangen uit Bandjermasin, loopende tot 11 December.

De stand van zaken is nagenoeg onveranderd gebleven.

In het Martapoerasche en in de Tanah-Laut, werd de rust niet gestoord.

Ook in het Alaische hebben bewegingen van geestdrijverij plaats gevonden, doch de kapitein van der Heijden heeft de dweepers tot de vlugt genoodzaakt.

Van de overige afdeelingen valt niets bijzonders te vermelden.

BILLITON, November. — De staat der gezondheid onder de inlandsche bevolking was naar wensch.

Eenige onder haar genomene proeven tot invoering der vaccine zijn weder mislukt.

De gesteldheid van het weder was zeer ongunstig, doordien de westmousson met alle kracht doorkwam en noord- en noordweste-winden doorgaans heerschten.

Door de aanhoudende regens moesten de bruggen en wegen verscheidene reparatien ondergaan.

Zr. Ms. stoomboot *Samarang*, die bezig was met de opname van straat Nado, is den 8sten naar Muntok teruggekeerd.

De handel is vrij levendig geweest.

Onderscheidene op Billiton te huis behoorende vaartuigen zijn weder van Java en Singapore teruggekomen.

De invoer heeft voornamelijk bestaan uit rijst, lijnwaden en diverse artikelen ten behoeve der Chinesche bevolking en mijnwerkers.

In de districten Lingang en Boedin zal de aanplant van het Amerikaansche katoenzaad vermoedelijk goed uitvallen; dit zal echter niet het geval zijn met het in de districten Sidjoek en Blantoe geplantte, aangezien de grond dier streken minder vruchtbaar is.

In den loop van de maand November zijn twee op Billiton te huis behoorende inlandsche vaartuigen verongelukt, en wel een bij het eiland Selemba en een ter reede van de hoofdplaats. De opvarende en de meeste goederen zijn behouden gebleven.

ZUID- EN OOSTERAFDEELING VAN BORNEO. — Berigten loopende tot den 11den December behelzen het navolgende.

In de afdeeling Martapoera en Tanah-Laut werd de rust niet gestoord.

In het Amonthaijsche kwam in den toestand van zaken weinig verandering.

De vijandelijke bende te Benoea-Lawas bleef in hare positie en beproefde nu en dan kleine strooptogten in de naburige kampongs, welke soms slaagden en soms door onze troepen of hulptroepen belet werden.

Pogingen om den vijand daar aantevallen mislukten, doordien men wegens den hoogen waterstand 's vijands positie niet kon bereiken; reeds op ruim een uur afstand gingen onze sol-

daten tot aan de borst in het water.

Volgens berigten zou de vijand aldaar 1000 man sterk zijn en zou Antasarie het voornemen hebben om Amonthaij aantevallen.

Volgens dezelfde tijdingen zou de vijand drie, volgens anderen zeven versterkingen om en bij Benoea-Lawas opgeworpen en in zijne gelederen een 200tal Dajaks Oet-Danom opgenomen hebben.

Op den 1sten December verscheen plotseling in het Allaische eene bende van ruim 200 fanatieken (beratip beïmaal), die de bewoners van de steeds goed gezinde kampong Djatoh wilden overhalen om ook in verzet te komen.

De kampong-bewoners weigerden echter mede te doen en namen in de wildernis de vlugt.

Op het vernemen dezer tijding rukte de militaire kommandant, tevens wd. controleur, kapitein K. van der Heijden, met 50 man en een houwitser van 12 duim hen te gemoet.

Bij nadering onzer troepen werden zij in de flanken met geweervuur gecharceleerd en daarna door een 200 man sterken drom in het front met de lans aangevallen.

Niettegenstaande kartets- en geweervuur, drong de vijand langs den houwitser tot in ons quarré, verwondde de bediening van dat stuk, stak den kapitein K. van der Heijden op de borst door zijne jas, welke steek nog bij tijds werd gepareerd door den adjudant-onderofficier dd. officier Koch, die zich voor den kapitein wierp en dezen het leven redde, doch ten koste van het zijne.

De vijand stak daarop nog een paar man in de gelederen dood.

Het quarré hield evenwel moedig en bedaard stand en joeg eindelijk de vijand op de vlugt, nadat het hoofd der aanvallers met nog 4 anderen in het quarré was neergeveld.

Behalve deze 5 lijken droeg de vijand bij zijne vlugt nog eene menigte andere weg, terwijl in den omtrek vele bloedsporen gevonden werden.

De kampong Djatoh werd dien dag en den daaropvolgenden bezet gehouden, waarna de bevolking al spoedig terug kwam en de orde in die streken, althans schijnbaar terugkeerde.

Karta Negara (voormalige verdediger van de benting te Penitie Biroe) heeft zich weder versterkt boven op de hoogte Kria Wadja Bepinto, alwaar volgens de spionnen drie versterkingen zouden gemaakt zijn.

In het Amanditsche bleef de toestand even rustig als vroeger alleen werd nog steeds nu en dan op den post tusschen Negara en Kendangan geschoten.

Van de Doesson is sedert de inname van Tongka niets vernomen; een vroeger gevangen Sionger, die in zijne negorij is teruggekeerd, bevestigt het berigt, dat tijdens den aanval Antasari, Soerapatti en andere hoofden in de benting waren, doch des avonds, door de vrees overmand, gevlugt zijn.

Van Karrau, Siong, Pattai en Koetei zijn geene belangrijke berigten ontvangen. In het Kapoeasche en de afdeeling Sampit bleef alles rustig.

De meeste goesti's in de Kahajan, die vroeger den opstand aldaar aanwakkerden en levendig hielden, waren voornemens om zich aan het bestuur te Banjermasin te onderwerpen.

Op den 11den December is Z. M. stoomschip de Vecht voor een maand naar de Theweh en Laheij-monding vertrokken, om aldaar te trachten met de kolonne de Bode en den sulthan van Koetei in communicatie te komen.

Wester-afdeeling van Borneo. (November.) — De gezondheidstoestand in deze residentie was gedurende de maand November zeer voldoende. Nergens werd de rust gestoord.

De vrees voor gebrek aan levensmiddelen in de afdeeling Landak is door doeltreffende aanmoediging van den aanvoer van Pontianak derwaarts veel verminderd, zoodat het vooruitzigt bestaat, dat voldoende in de behoefte zal kunnen worden voorzien, tot dat de thans te veld staande padi zal kunnen geoogst worden. Inmiddels zijn belangrijke hoeveelheden aardvruchten aangeplant.

In de afdeeling Mampawa belooft de padi-oogst gunstig te zijn. Van veldmuizen, die verleden jaar zooveel schade hebben aangerigt, is dit jaar niets vernomen.

In Montrado viel veel regen, tengevolge waarvan door overstroomingen, vooral in het district Lara en Loemar veel schade aan bruggen en wegen werd veroorzaakt. Men is bezig de geledene schade zooveel mogelijk te herstellen.

De rijst-oogst belooft ook in die afdeeling gunstig te zijn.

Te Sintang kwam den 19den November uit de Kaijan aan Adeh Oenoet, met eenige anderen. In eene op den 26sten daaraanvolgende plaats gehad hebbende conferentie zijn de zaken met hem zoo goed als geregeld.

Oeti Aman en Oeti Njob, zoon van den pangeran Moeda en woonachtig in de Katoenhouw hebben hunne eerste opwachting na de onlusten bij den adsistent-resident gemaakt.

Van koppensnellen is niets vernomen. Eenige vreemde Batang Loepars, die langs eene zijtak der Ambalan in de Kapoeas wilden komen, zijn door de aldaar gestationeerde kruisboot verdreven. *(J. C.)*

— Men schrijft ons van Segirie het volgende:

Op gisteren den 22sten November had in den namiddag een groot en ontzagwekkend natuurtooneel alhier plaats.

Ten vier ure pakten in het westen de wolken zich dreigend meer en meer te zamen, die de lucht een onheilspellend aanzien gaven, en de gemoederen met vrees en schrik vervulden.

Deze schrik bleek niet ongegrond; want reeds een half uur later ontlastten zich uit de snel naderende wolken stromen van regen, vergezeld van eenen storm, zóó hevig als volgens menschengeheugen nog niet op Segirie heeft gewoed.

De hechtste huizen sidderden op hunne grondvesten; en werden door hunne bewoners verlaten, ten einde niet onder dezelve te worden verpletterd.

Treurig was het aanzien van de schade en verwoestingen, die de storm had aangerigt; p. m. 25 huizen waren ingestort, het dak van een der gebouwen van het Gouvernementschuis, benevens een paallantaarn der Redoute, werden als een veertje in de lucht geslingerd.

Gelukkig bedaarde de storm na een half uur gewoed te hebben; daar anders de gevolgen van schade en ongelukken niet te berekenen zouden geweest zijn.

De heer Vol heeft dadelijk de noodige maatregelen genomen om de van huis en dak beroofde menschen te helpen.

Dank zij dien verdienstelijken ambtenaar, die oogenblikkelijk aanwezig was, waar het gevaar dreigde, en zijne hulp en bijstand aan die menschen, welke van huis en dak beroofd waren, verleende.

NB. Vele zeelieden hier ter plaatse kwamen op 't gelukkig denkbeeld om hunne huizen voor anker te leggen.

— In den nacht van den 16den ll. werd een inlandsch meisje, oud naar gissing 11 jaren, woonachtig in de dessa Klaggent in hare legerstede door eenen vergiftigen slang (Bandotan) gebeten, zij is aan de gevolgen daarvan bezweken.

— Op dan 11den dezer des namiddags ten 5 uren is in het huis van Pa Bijk in de dessa Kedong Pelook Pombok (Djengolo II) opgehangen gevonden, de inlander Pa Perbo, oud naar gissing 50 jaren.

De policie houdt zich nog onledig met het onderzoek naar deze zaak. *S. C.*

— Gisteren heeft alhier het eerste jaarlijksche examen plaats gehad der jongens van de Jongens-Weezen inrigting, waarop wij in den loop dezer week de aandacht van het publiek hebben gevestigd.

Dit examen in de Hollandsche taal, het lezen, schrijven en rekenen heeft een zeer bevredigende uitslag opgeleverd, en komt het ons voor dat de heer Fasbender, de man die niet alleen met het onderwijs maar met de geheele opleiding van die vroeger zoo verwaarloosde wezens belast is, zeer goed voor die taak berekend is en hoogen lof verdient voor de wijze waarop hij zich daarvan kwijt. De heer Fasbender wordt door zijne echgenoote bijgestaan in, al wat huishoudelijke zaken der inrigting betreft. Ofschoon de omstandigheden nog niet vergund hebben, een eigen gebouw daar te stellen of aantekoopen, is er van de bestaande localiteit in een huurhuis het meeste voordeel getrokken en zagen wij daar met genoegen het noodige aantal ijzeren ledikantjes met witte gordijnen, een kist voor ieder bed, waarin ieder leerling zijne kleine benoodigheden bergt, wij zagen de keuken en konden overal, in de zindelijkheid en de orde die er heerschten, het zorgvuldige vrouwelijke toezigt van mevrouw Fasbender herkennen.

Er had zich eene schaar van dames en heeren vereenigd om het examen bij te wonen.

Wij vertrouwen dat bijna allen over den bijzonder goeden uitslag voldaan waren. Twee verdienstelijke burgers onzer plaats hadden door hunne mildheid de directie in staat gesteld, om aan de jongens, die het best hadden opgepast, prijzen uittereiken, en ten andere den dag in feestelijke vrolijkheid door te brengen. 't Was een waar kinderfeest terwijl wij ook niet mogen verzuimen te vermelden dat tot opluistering de militaire muziek goedgunstig was afgestaan.

Wij mogen ons echter niet ontveinzen dat wij door het gebrek aan de noodige fondsen, die langzamerhand verminderen, en die noodzakelijk eene verbetering noodig hebben bekommerd zijn voor den verderen bloei dezer inrigting, die de roem van onze plaats kan worden. Wij wenschen van harte de directie toe, dat zij in hare pogingen slagen moge en sporen onze stadgenooten, of liever de geheele Europesche bevolking van dezen archipel aan die inrigting met geld te hulp te komen. Immers de kinderen die daar voor eene hulpelooze toekomst zooveel mogelijk bewaard worden, zijn niet speciaal van deze plaats, maar uit alle oorden van Indië bij elkander gebragt. *O. P.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 19den tot en met den 24sten December 1861.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alrachmanie, kapt. *Hadjie Mohamat Seman.*

4 kn. provisien, 1 kt. cognac, 30 vn. bier, 5 vn. gez. tongen, 50 vn. meel en 2 bn. kurken, *van den Broek & Veeckens.*

53 vs. spijkers, *C. Damnitz & Co.*

4 kn. wijn, *W. de Jong.*

1 kt. borden, 1 kt. shawls en 20 kn. rozenwater, *K. F. E. Andreas.*

2 vn. porcelein, 5 kn. provisien en 15 kn. wijn, *Pringiers & Co.*

1 kt. chocolaad en 3 kn. wijn, *Soesman & Co.*

1 kt. glaswerk, 23 kn. en 3 vn. kramerijen, 10 kn. stoelen, 12 kn. parfumerien, 2 kn. kantoor-behoeften, 13 kn. ijzerwerk, 620 tob staal, 1 kt. leder, 2 kn. modewaren, 50 kn. zwavel, 4 kn. provisien 3 kn. aardewerk, 1 kt. koralen, 1 kt. spiegels, 4 kn. lampen, 1 kt pleetwerk, 1 weegschaal, 1 kt. gewigten, 3 kn. passement, 10 pik ijzer, 1 ks. monster en 2 kn. zeep, *Jacobson & Co.*

248 vn. harst, *Gasper & Co.*

8 vn., 4 kn. en 1/4 pijp. wijn, 6 vn. bier, 10 kn. cognac, 1 va azijn, 10 kn. sla-olie, 25 vs. boter, 5 kn. provisien, 500 zak. tarwe, 50 vn. harst en 100 pik. damar, *Order.*

1 kt. en 2 bn. lijnwaden, *Order. (Uit het Entrepôt aldaar.)*

Van Indramaijoe met de Ned. Ind. bark Justina, kapt. *H. A. Drehfahl.*

2488 pik. rijst, *Beh Beauw Tjoan.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Johanna Maria, kapt. *P. J. Dam.*

639 schuitjes tin, 5409 pik. suiker, 3387 pik. koffij, 110 pik. rotting en 1 ks. diversen, *N. H. M.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. schoener l'Union, kapt. *G. Schuit.*

1 pul traan, 2 kn. kopjes en schoteltjes, 12 pijp. madera en 1 va ijzerwerk, *van den Broek & Veeckens.*

19 vn. azijn en 1 kt. polemieten, *M. A. Jasper.*

Naar Grissee met de Ned. Ind. bark Atiatool Baric, kapt. *Said Abdulla Bin Alijdroos.*

4 st. houtwerk, 1 st. ankerwiel, 1 st. ijzerketting, 1 bangboot, 20 pik. ijzerwerk, 1 bendijtuig en 1 kt. spijkers, *Sech Salim Alhadat.*

Naar Banjermassing met de Ned. Ind. bark Saijang Maskoor, kapt. *Hadjie Mohamat Yoesoop.*

67 col., 14½ pik. en 132 doz. ijzerwerk, 9 kn. koperwerk, 28 kn. thee 1 kt. en 10 pik. kasoemba, 24 kod. Java tabak, 3 kod. en 30 doz. blikwerk 4 kn. was, 10 vn. meel, 30,000 ps. visch-hakken, 50 doz. en 16 kn. glas en aardewerk, 3 pik. misoa en micoa, 3 kn. voetzoekers, 6 pik. suiker, [illegible] kn., 49 kod. 2 pak. en 192 st. diverse lijnwaden en andere diverse goederen, *Diverse Personen.*

Naar Soerabaija en Grissee met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Achmat Marzoekie.*

18 kn. koopmanschappen en 1 kt. madapollams, *C. Damnitz & Co.*

47 kn. lijnwaden, *Dorrepaal & Co.*

28 pak. 3 kn. papier, 1 kt. borax, 1 kt. gedr. visch, 40 kn. thee, 1 kt zijde, 2 kn. gintjoe, 46 kod. blikwerk, 3 pik. koperwerk, 42 ps. buffelhuiden, 3 kn. lijnwaden en 1 kt. diversen, *Diverse Personen.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

1 kt. harnachement en 1 kt. zadels, *Gottschalk.*

5 pak. leder, 1 ks. diversen, 1 kt. spiegels en 7 krdj. suiker, *Wermuth & Co.*

4 tafels, *van Maanen & Co.*

2 kn. lijnwaden, *Dorrepaal & Co.*

3 kn. garen, 4 kn. koper, 386 pik. koffij, 44 kn. misoa en 20 kn. lijnwaden. *Diverse Personen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.
19 Dec.	Ned. Ind.	Bark	Alrachmanie	Hadjie Moh. Seman B. Hadjie Isa	Batavia.	12 Dec.
20 〃	Pruis.	〃	Albert Borsig	M. F. Muller	〃	14 〃
20 〃	Ned. Ind.	〃	Justina	H. A. Drehfahl	Indramaijoe.	17 〃
23 〃	〃	Brik	Almarshoegie	Said Abd. B. Achm. Alhabassij	Pekalongan.	20 〃
23 〃	〃	Stoomschip	Koningin der Nederlanden	W. A. J. Kuller	Soerabaija.	22 〃
23 〃	〃	〃	Prins van Oranje	E. Lewis	Batavia.	22 〃
24 〃	〃	Bark	Salak	J. D. Suijck	China viâ Singap.	8 〃
24 〃	〃	Schoener	Maria Catharina	Boijong Tinha	Batavia.	19 〃
26 〃	〃	〃	Joesserin	Sech Achmat B. Said Banie	Soerabaija.	17 〃

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec. 20	Ned. Ind.	Bark	Java	F. J. Walter	Soerabaija.
〃 20	〃 〃	〃	Tjan Goan	Sie Ik Hiem	〃
〃 20	〃 〃	〃	Ing Hoat	Kwee Koga	〃
〃 20	〃 〃	Stoomschip	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.
〃 21	〃 〃	Bark	Goan Sien	Go Tilong	Soerabaija.
〃 22	〃 〃	〃	Alnoer	Sech Sult. Bin Mohamat Marzoekie	Grissee en Soerabaija.
〃 22	Ned.	〃	Theodora Mathilda	D. Boelhouwer	Batavia en Nederland.
〃 22	〃	〃	Rijnbrand	P. F. Lange	Tagal en Nederland,
〃 22	Ned. Ind.	Schoener	L' Union	G. Schuit	Batavia.
〃 23	Ned.	Bark	Johanna Maria	P. J. Dam	Nederland.
〃 24	Ned. Ind.	〃	Atiatool Barie	Said Abd. Bin Moh. Alydroos	Grissee
〃 25	〃 〃	〃	Saijan Maskoor	Hadjie Moh. Joesoop	Banjermassing.
〃 25	〃 〃	Stoomschip	Prins van Oranje	W. A. J. Kuller	Batavia.
〃 25	〃 〃	〃	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija en Banjermassing.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	Bark	Petronella Catharina	221	C. H. van der Veen	....	v/d. Broek & Veeckens
〃	〃	Grootmeester Nationaal	899	A. F. Giesse	Nederland	Dorrepaal & Co.
Hamb.	Schip	Cecilia	220½	F. W. Larson	....	v/d. Broek & Veeckens
Pruis.	Bark	Albert Borsig	304	M. F. Muller	〃	Jacobson & Co.
Eng.	〃	Nellij	203	W. Bell	〃	Mac Neill & Co.
Siams.	〃	Kim Ing Bie	50	Koh Wee	〃	Gezagvoerker.
Ned. Ind.	〃	Djoedul Barie	282	Said Abd. B. Oem. Baharoon.	....	〃
〃	〃	Ellen	121	F. A. P. Wentholt	Batavia	B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Sara Eleonora	285	F. H. Reisiger	〃	Dorrepaal & Co.
〃	〃	Justina	117½	H. A. Drehfahl	....	Gezagvoerder.
〃	〃	Alrachmanie	155	Hadjie Mohamat Seman	Banjermassing	〃
〃	Birk	Almashoegie	89	Said Abdulla Bin Ahabarij	....	〃

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet [illegible]. J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij deGroot, Kolff & Co., Samarang.